HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Årsrapport 2019

Haltdalen Sparebank

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Innhold

ÅRSBERETNING 2019 4
RAMMEBETINGELSER 5
EIKA ALLIANSEN 6
NÆROMRÅDET 7
EGENKAPITALBEVIS 8
BANKENS DRIFT I 2019 9
VIRKSOMHETSSTYRING, INTERN KONTROLL OG RISIKOSTYRING 14
SAMFUNNSANSVAR 14
ANSATTE OG ARBEIDSMILJØET 15
FRAMTIDSUTSIKTER 16
STYRETS FORSLAG TIL DISPONERING AV OVERSKUDDET: 17
ÅRSREGNSKAP 2019 18
RESULTATREGNSKAP 18
EIENDELER 20
GJELD OG EGENKAPITAL 21
KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE 22
GENERELLE PRINSIPPER 23
UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER 24
FINANSIELLE INSTRUMENTER 26
VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER 27
NOTE 1 - FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSTYRING 29
NOTE 2 – KREDITTRISIKO 30
NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING 38
NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO 41
NOTE 5 – RENTERISIKO 42
NOTE 6 – MARKEDSRISIKO 44
NOTE 7 - RENTER OG LIGNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL 47
NOTE 8 - ANDRE RENTEKOSTNADER 47
NOTE 9 - PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER 48
NOTE 10 - PENSJON 48
NOTE 11 - LØNNS- OG ADMINISTRASJONKOSTNADER 49
NOTE 12 - LÅN OG YTELSER 49
NOTE 13 - VARIGE DRIFTSMIDLER 50
NOTE 14 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER 50

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 15 – SKATT 51
NOTE 16 - KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK 52
NOTE 17 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER 53
NOTE 18 - GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER 54
NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD 54
NOTE 20 – EGENKAPITAL 54
NOTE 21 – GARANTIANSVAR 55
NOTE 22 – NØKKELTALL 56
NOTE 23 – EGENKAPITALBEVIS 57
NOTE 24 – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020 58

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

ÅRSBERETNING 2019

HALTDALEN SPAREBANK

Haltdalen Sparebank ble stiftet i 1898 og er en selvstendig sparebank. Banken har hovedkontor i Haltdalen og avdelingskontorer som er åpent 1 dag per uke i Ålen, på Singsås og på Heimdal. Heimdalskontoret blir betjent av de ansatte i banken hver mandag. Det er viktig med en tilstedeværelse i Trondheimsregionen da en betydelig del av vår kundemasse er bosatt her.

Vi ønsker å være den foretrukne samarbeidspartner for levering av finansielle tjenester i vårt nærområde, Singsås, Haltdalen og Ålen - til personkunder, landbruk, og små og mellomstore bedrifter. Vi skal også være et konkurransedyktig alternativ for levering av finansielle tjenester utenfor vårt nærområde. Dette skal vi oppnå ved å være fleksibel, tilgjengelig og yte god service med høy kompetanse. Vi ønsker å være en attraktiv arbeidsplass og en aktiv medspiller i lokalsamfunnet gjennom deltagelse og støtte til lokale lag/foreninger og lokalt næringsliv.

Haltdalen Sparebank har personkunder fra hele landet, mens våre næringskunder i hovedsak kommer fra vårt nærområde. Banken hadde 4.778 kunder ved utgangen av 2019 mot 4.915 i 2018.1 tillegg hadde vi 262 produktkunder på kun forsikring, sparing eller leasing. Det totale antallet kunder er nå på 5.040. Grunnen til nedgangen i antall kunder skyldes i hovedsak opprydding i forhold til AHV og legitimasjonskontroll. Mange inaktive kunder/kontoer er avsluttet i forbindelse med dette.

Haltdalen Sparebank har som et overordnet mål å ha en markedsdekning på 65 % i hvert av våre nærområder.

Vi er den foretrukne banken i Haltdalen, og i Ålen har vi en markedsandel på 54,7%. I Singsås er markedsandelen 59,6%. Markedsandelene totalt i nærområdet er stabil og litt økende. Sett opp imot utgangspunktet pr 01.01.2008 med en markedsandel i Ålen på 35 %, er vi fornøyd med det vi har oppnådd i dette området.

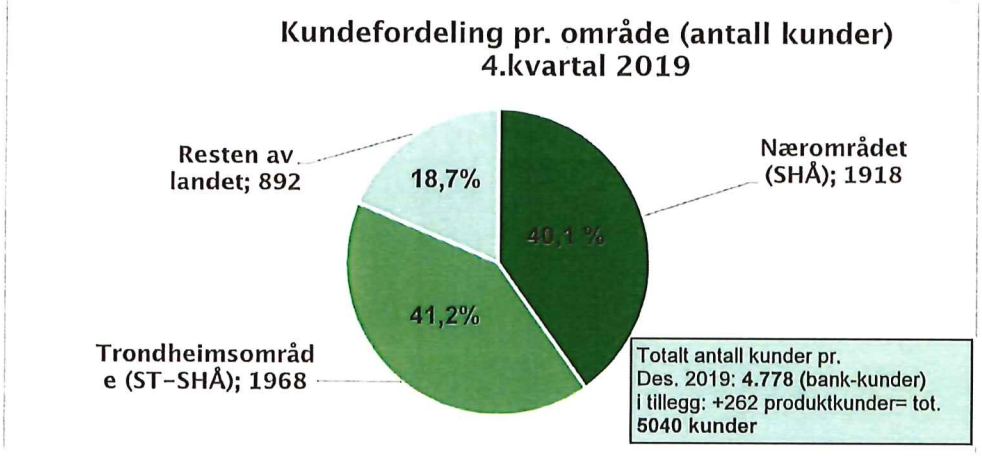

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

RAMMEBETINGELSER

Norsk økonomi i 2018

Norsk økonomi hadde god vekst i 2019, med fortsatt fallende arbeidsledighet som resultat, men veksten ser ut til å avta inn i 2020.

BNP-veksten for fastlandsøkonomien er antatt å ha steget med om lag 2,5 pst i fjor. En unik sterk vekst i oljeinvesteringene, opp hele 15 pst, hadde betydelig ringvirkninger for norsk økonomi. BNP-veksten var noe sterkere enn økonomiens trendvekst; den vekst hvor arbeidsledigheten holder seg konstant. Derfor gikk da også ledigheten ned fra 4,0 pst til 3,8 pst etter en unormal sterk vekst i antall sysselsatte personer, 40-50 000 fra 2018 til 2019, ifølge Nasjonalregnskapet.

Lønnsveksten ser ut til å havne på 3,2 pst for 2019, mens prisveksten ble 2,2 pst. Husholdningene fikk således en moderat bedring i sin kjøpekraft.

Norges Bank satte opp sin styringsrente, foliorenten, i alt tre ganger i 2019 til 1,5 pst. 3-mnd NIBOR økte ikke like mye, bare 0,6 prosentpoeng opp – fra om lag 1,26 pst i desember 2018 til 1,86 pst i desember 2019.

Kredittveksten til husholdningene modererte seg gjennom året, Fra en 12- måneders vekst på 5,8 pst i januar, til 5,2 pst i november. Trolig var tilgangen på nye lån negativt påvirket av innføringen av Gjeldsregisteret, og strammere utlånspraksis for forbrukslån i bankene. Bedriftenes lånevilje var derimot robust (uendret vekstrate på 5,8 pst gjennom året) med sterk utlånsvekst til byggelån og eiendomsinvesteringer.

Til tross for at Norge skilte seg ut i Europa i fjor, med stigende sentralbankrenter, var kronekursen uventet svak, ned 3,7 pst i løpet av året, målt mot I-44 indeksen. Oslo Børs steg med hele 16,5 pst (målt ved indeksen OSEBX, eksklusive utbytte).

Boligprisene fortsatte å utvikle seg moderat, med en gjennomsnittlig prisvekst på 2,5 pst i 2019 fra året før, noe lavere enn lønnsveksten. Veksten i boligprisene var robust i Oslo (inklusive Bærum) med 3,4 pst, men er mer blandet i resten av landet. Stavanger m/omegn var svakeste region med null vekst, skal en tro statistikken fra Statistisk Sentralbyrå.

Fra januar til september ble det åpnet 3.743 konkurser, om lag det samme antall som i samme periode i 2018.

Utsikter for 2020

Norsk økonomi viser tegn til utflating mot slutten av fjoråret, med svakere tall for igangsetting av boliger og detaljhandel enn på samme tid i fjor. Stor usikkerhet knytter det seg til internasjonal økonomi blant annet på grunn av handelskonflikten mellom USA og Kina. Oljeinvesteringene antas å nå en konjunkturtopp i løpet av 2020, med fall mot slutten av året, noe som kan prege næringslivet og boligmarkedene i de regioner hvor nedturen vil merkes mest.

Arbeidsledigheten ventes av de fleste makroøkonomer å holde seg relativt konstant - på et lavt nivå.

Lønns- og prisveksten ventes å bli om lag som i fjor, men kan bli lavere hvis nedturen i industrien skulle bli sterkere enn ventet, all den tid det ser ut til at lønnsveksten i industrien vil fortsette å sette rammen også for andre fagområder.

Prisveksten antas å bli om lag som i fjor, nær inflasjonsmålet på 2 pst.

I pengemarkedet er det ikke ventet at Norges Bank gjør endringer i sin foliorente i år.

Boligprisene antas av de fleste makroøkonomer å stige om lag som pris- og lønnsveksten. Noe sterkere i Oslo, enn i resten av landet. Kredittveksten til husholdningene vil i så fall trolig fortsette å vokse i et moderat tempo.

EIKA ALLIANSEN

Haltdalen Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av om lag 60 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 440 milliarder kroner, 850 tusen kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet. Med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene i Alliansen en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og mange arbeidsplasser i norske lokalsamfunn.

I 2019 etablerte alliansen Eika Banksamarbeid (EBS). EBS er under etablering og i oppstartsfasen, og intensjonen er å ta ansvar for blant annet prosessen knyttet til alliansestrategi og kostnadsfordeling.

Lokalbanken ved din side

Lokalbankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i sine lokalsamfunn. De er fysisk tilstede i lokalsamfunnet der kundene bor, med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet. Sammen med den digitale hverdagsbanken gir dette kundene unike kundeopplevelser. Det er den samlede kundeopplevelsen som er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn og som har gjort at lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet.

Eika-Gruppen styrker lokalbanken

Eika Gruppens visjon er å styrke lokalbankene. Konsernets kjernevirksomhet er å sikre lokalbankene moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tjenesteleveranser.

Konkret innebærer det leveranse av komplett plattform for bank-infrastruktur inkludert IT og betaling. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som sikrer integrerte, plattformuavhengige, digitale løsninger, både for lokalbankene og for deres kunder. Eika Gruppen har også solide kompetansemiljøer som vurderer og avtaler viktige leveranser til bankene fra eksterne leverandører der disse velges.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Eika Kundesenter og Eika Servicesenter leverer tjenester som sikrer lokalbankene økt tilgjengelighet og effektiv kommunikasjon med kundene.

Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

I 2019 har det Eika tatt et særlig og viktig ansvar for å ivareta standardmetodebankenes interesser etter at Finansdepartementet foreslo nye kapitalkrav som var distriktsfiendtlige og som ville forringe lokalbankenes konkurransekraft. Vårt syn ble lyttet til, men ble ikke i tilstrekkelig grad hensyntatt. Eikas arbeid for å ivareta lokalbankenes konkurransekraft vil vedvare, i første rekke frem mot stortingsvalget i 2021.

Fra 2018 til 2019 er Eika Gruppens kostnader til bankene redusert med 14 prosent gjennom omstilling og andre kostnadsbesparende tiltak i et stadig nærmere samarbeid med bankene. I tillegg er det inngått nye avtaler med leverandører som også har redusert bankenes kostnader betydelig gjennom året.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding – Etablert 24. mars 2003.

Eika Boligkreditt er lokalbankes kredittforetak som er eid av 64 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på 110 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

NÆROMRÅDET

Haltdalen Sparebank regner strekningen Støren – Røros med tettstedene Haltdalen, Ålen og Singsås som sitt nærområde. Holtålen kommune har hatt en nedgang i folketallet i året som har gått, og folketallet var nede i 1987 innbyggere ved utgangen av 3. kvartal. Selv om tallene ved årsskiftet ikke er helt klare ennå, ser det ut som om folketallet dessverre er noe redusert totalt sett i året som har gått.

Det er gledelig å observere at mange barnefamilier har kommet til kommunen de siste årene, og at dette har ført til godt belegg i både skoler og barnehager. Belegget i barnehagene gjør at de fortsatt er avhengig av de midlertidige brakkene som ble oppsatt i 2018. Kommunestyret vedtok i budsjettmøtet i 2019 å avsette midler til et forprosjekt for å finne gode og permanente løsninger for barnehagene.

Det nye sykehjemmet med heldøgns omsorg ble ferdig i 2019, og overtagelsen skjedde i desember. Dette vil bedre tilbudet for brukerne og være med å sikre at kommunen kan gi gode tjenester i årene som kommer. Den gamle delen av sykehjemmet i Ålen vil nå bli nytt kommunehus.

Haltdalen Sparebank er Holtålen kommune sin bankforbindelse, og avtalen utløp pr. 31.12.2019. Banken har fått bekreftet at kommunen ønsker å benytte seg av muligheten til å forlenge avtalen i et år til, inntil ny anbudsrunde er gjennomført. Vi mener at det er viktig at nettopp bank og kommune spiller på lag. Spesielt gjelder dette for å skape utvikling hvor også banken tar samfunnsansvar ved å støtte opp om boligbygging og lokalt næringsliv.

Høsten 2019 var det kommunevalg. I Holtålen kommune var det to nye lister som stilte til valg, Pensjonistpartiet og Bygdalista – Framtida Holtålen, og det var nettopp Bygdelistas toppkandidat som endte opp som ordfører. Holtålen Kommune har nå Trøndelags yngste ordfører i Arve Hitterdal (30 år).

En annen viktig sak, for både næringsliv og andre, er at det er vedtatt å gå videre med prosjektet om utbedring av FV 30 ved hjelp av bompengefinansiering. Dette prosjektet har nå stoppet litt opp i forbindelse med at Trøndelag Fylkeskommune har tatt over all drift av fylkesveinettet fra årsskiftet 2020. En får håpe på framdrift rundt dette så snart som mulig. Bredbåndsdekning er et annet området hvor Holtålen kommune har prioritert midler sammen med andre aktører og i slutten av 2019 ble ytre del av Haltdalen prioritert. Dette er viktige tiltak både for næringslivet, de fastboende og alle brukere av

fritidsboligene i vår kommune. I løpet av 2020 blir det oppsatt en telefonmast på Skarvan i Hessdalsfjella, noe som vil gi etterlengtet telefondekning i området. I tillegg ble det i 2019 igangsatt arbeid med tilførsel av strøm til hytteområdene rundt Hessjøen og Øyungen.

I 2019 fikk innbyggerne i kommunen en ny «lokalavis», da Fjell-Ljom også begynte å dekke Holtålen i tillegg til Røros. Avisa har allerede hatt mange fine reportasjer fra vår kommune.

2019 har vært et stabilt driftsår med sterkt fokus på mersalg. Dette har gitt resultater, men ingen ting kommer av seg selv. Vi minnes stadig om at konkurransen har blitt hardere, og mange aktører er interessert i våre kunder. Oppfølging av eksisterende kunder står sentralt i vårt daglige arbeid.

Det er fortsatt en økende aktivitet rundt ameta-samarbeid med andre banker i Eika Alliansen. Tilgang til større bolig- og utbyggingsprosjekter har gjort denne formen for samarbeid enda viktigere. Dette gir oss en unik mulighet til å fortsette som hovedbankforbindelse (morbank) når næringslivskundene blir involvert i større prosjekter. Banken er i dag involvert i et større næringslivsprosjekt (eiendom) i Trondheim der vi samarbeider med Eiendomskreditt, Rindal Sparebank og Soknedal Sparebank.

De lokale sparebankene blir bare viktigere og viktigere for lokalsamfunnene. Når de store bankene rømmer fra distriktene og inn til de store sentraene, er det lokalbankene som må ta ansvar for finansieringen av små og mellomstore bedrifter i distrikts-Norge. Myndighetene bør se på bankens rammebetingelser, og ta grep slik at lokalbankene også i fortsettelsen kan være den aktive støttespilleren i distriktene rundt omkring i Norges land.

24. august 2019 ble det foretatt offisiell åpning av motorcrossbanen ved Haltdalen Motorsportsenter. Banken var tilstede under åpningen, og banken har hatt en sentral rolle for at anlegget ble ferdigstilt. Samme helg ble det arrangert Midt-norsk mesterskap i motorcross, 4. runde, i Haltdalen, og dette ble et meget godt arrangement med mange deltagere.

Haltdalen Sparebank er hovedsponsor for de største lokale idrettslagene i vårt definerte nærområde: Haltdalen IL, Ålen IL, Hessdalen IL og Singsås IL. Banken har også i år vært sponsor for de store bygdearrangementene, Ålendåggån og Bygdeliv i tillegg til å sponse enkeltutøvere innen mange ulike idretter.

EGENKAPITALBEVIS

Banken gjennomførte i 2018 førstegangsutstedelse av egenkapitalbevis.

Ved utgangen av året besto bankens eierandelskapital av 300 000 egenkapitalbevis pålydende totalt kr. 30 mill. Norne Securities er valgt som bankens samarbeidspartner for å håndtere omsetning av egenkapitalbevisene. Ved årsskiftet var det 178 investorer og siste kjente omsatte kurs er kr. 105 per egenkapitalbevis. Egenkapitalbevisene er fritt omsettelige, men de er ikke børsnoterte. På emisjonstidspunktet var egenkapitalbeviseiernes andel av egenkapitalen på ca. 18,3%.

Egenkapitalbeviseiernes andel utgjør 2 149 mill. kroner av bankens årsresultat i 2019. Det foreslås et kontantutbytte på totalt 1.710 mill. kroner til EK-bevis-eierne og at 0,453 mill. kroner overføres til utjevningsfond. Utjevningsfondet er egenkapitalbeviseiernes tilbakeholdte kapital i banken, og medregnes i bankens egenkapital.

Forestått kontantutbytte utgjør kr. 5,70 pr. egenkapitalbevis, og tilsvarer 79 % av egenkapitalbeviseiernes andel av resultatet for 2019. Dette tilsvarer en direkte avkastning på 5,43 % (p.a. 5,70/105).

Finansieringsforetaksloven og regulatoriske krav til soliditet gir føringer for disponeringen av bankens årsresultat, og følgende er bankens utbyttepolicy:

Utbyttepolicy

Haltdalen Sparebank har som mål å forvalte bankens ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviseierne en tilfredsstillende avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene.

Bankens årsoverskudd vil søkes fordelt mellom egenkapitalbeviseierne og grunnfondskapitalen i samsvar med egenkapitalbeviseiernes andel av bankens egenkapital.

Haltdalen Sparebank har som målsetting at det skal gis en god, stabil og konkurransedyktig avkastning over tid og at minst halvparten av egenkapitalbeviseiernes andel av årsoverskuddet søkes utbetalt som utbytte. Dette forutsetter at bankens soliditet er på et tilfredsstillende nivå.
Ved fastsettelse av størrelsen på utbytte vil det bli tatt hensyn til hva som er forenlig med god forretningsskikk, bankens soliditet og eksterne rammebetingelser.

BANKENS DRIFT I 2019

RESULTAT

Haltdalen Sparebank har lagt sitt 121.driftsår bak seg, og bankens drift har gått meget bra.

I slutten av 2019 var bankens rentemargin på 1,84 % mot samme tidspunkt i fjor da den var på 1,91 %. Vi har sterk konkurranse fra andre banker både når det gjelder innskuddsrenter og utlånsrenter. LO-favør- vilkår, og Akademikeravtalen i Den Danske Bank betyr renter som er langt ned på to-tallet. Skal vi konkurrere mot disse avtalene, betyr det en svekket rentemargin for banken.

Vi har økt volum på forsikringsområdet, og i tillegg har vi fått utbetalt vekstprovisjon som har bidratt til at provisjonene på forsikringsområdet har økt med 0,440 mill. kroner siden i fjor.

Som i 2018 viste rente- og obligasjonsmarkedet en relativ svak utvikling. Netto resultat er på 1 (tnok) mot et negativt resultat på -84 (tnok) i 2018.

Omløpsakser: Porteføljen av omløpsakser, først og fremst i Eika-selskapene gav en positiv gevinst i 2019 på 1,839 mill. kroner mot 0,939 mill. kroner i 2018.

Totalt økte driftsinntektene fra 38,9 mill. kroner i 2018 til 40,3 mill. kroner i 2019, en vekst på 3,7%.

Resultat av drift før tap, nedskrivninger og skatt var på 15,5 mill. kroner i 2019 eller på 0,9% av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK), mot et resultat på 17,2 mill. kroner eller 1,1% av GFVK i 2018.

Resultat etter tap og nedskrivinger, men før skatt, ble på 14.9 mill. kroner noe som er 2,3 mill. kroner høyere enn i fjor.

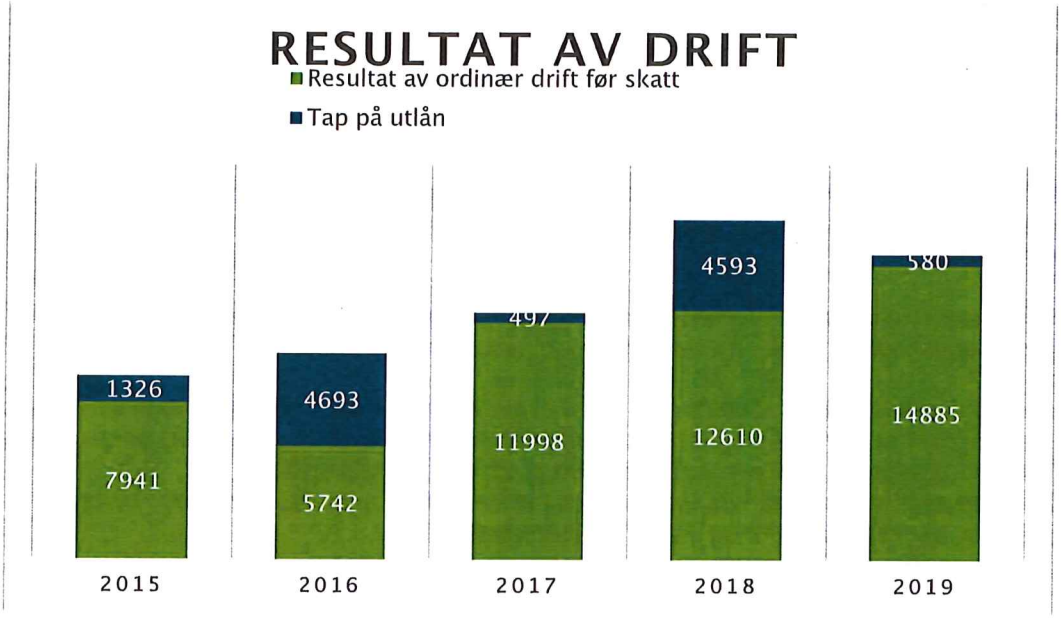

Rentenetto

Dette er forskjellen mellom renteinntekter og rentekostnader, og utgjør i tillegg til rentemarginen (margin mellom utlån og innskudd) også renter på innlån (funding) og plasseringer av bankens overskuddslikviditet i markedet. Rentenettoen er i 2019 på 29.616 mill. mot 29.715 mill. kroner i 2018.

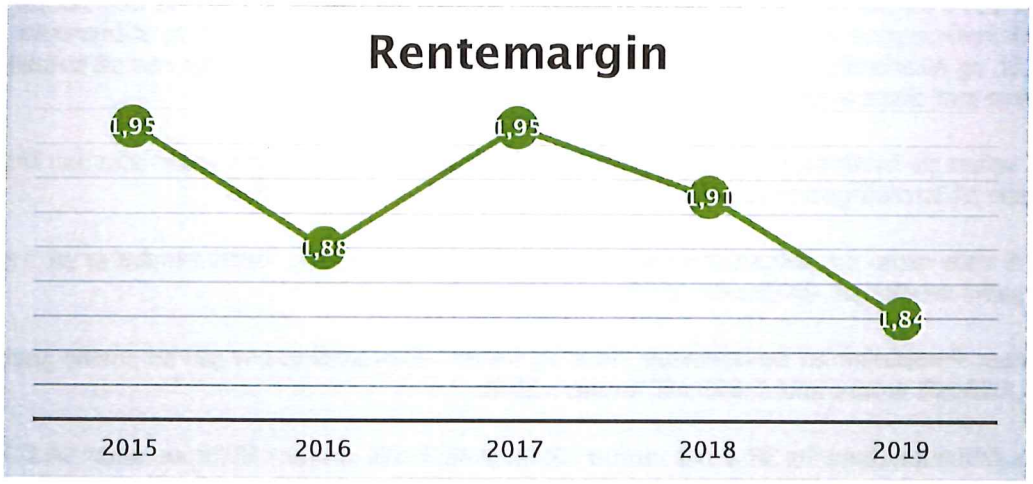

Vi har i 2019 redusert vår utlånsmargin fra 2,96% til 2,61%, noe som skyldes stor konkurranse i markedet.

Netto provisjonsinntekter

Dette består i hovedsak av inntekter fra salg av forsikringer (Eika Forsikring), salg av plasseringsprodukter (Eika Kapitalforvaltning), provisjoner fra Eika Boligkreditt (EBK) og gebyrinntekter

fra betalingsformidlingen. Netto provisjonsinntekter ble på 8,7 mill. kroner i 2019 mot 8,3 mill. kroner i 2018. Økningen på 0,4 mill. kroner på provisjonsinntekter, skyldes i hovedsak økte inntekter på betalingsformidling og forsikringstjenester.

Banken har over flere år arbeidet med å bli en salgsorganisasjon, og i slutten av 2018 fikk vi en ny salgsleder i banken som allerede har gjennomført og bestått salgsledersertifiseringen.

Vi ser at økt kompetanse gir økt salg. Derfor er den jobben vi gjør med kompetanseheving viktig i forhold til det å lykkes med å øke andre inntekter. 2019 har også vært et år der vi brukt ressurser på utdanning og vedlikehold av kompetanse. Stabile og økte provisjonsinntekter på bl a forsikringssalg, plasseringsprodukter, betalingsformidling og på provisjoner fra EBK er viktige brikker på inntektssiden til banken.

Inntekter fra betalingsformidling som utgjør en betydelig del av våre provisjonsinntekter, og i 2019 klarte vi øke disse inntektene med 0,163 mill. kroner. En betydelig snuoperasjon ble gjort, og alle inntektene og prisingen fra betalingsformidling ble gjennomgått. Vi vil også fortsette arbeidet med å få flere tjenester over på digitale kanaler slik at kostnadene reduseres og nettoinntektene øker.

Inntektene på forsikring er økt med 0,440 mill. kroner. Provisjonssatsen på forsikring var i 2019 på 14%. Fra 2020 er provisjonssatsen redusert til 13 %, men det er fortsatt muligheter for 45% vekstprovisjon. Dette betyr at det er ekstra viktig å ha fokus på dette området framover – her vil en ønsket vekst ha stor betydning for inntjeningen på forsikringsområdet. I tillegg er skadeprosenten viktig for beregningen av bankens provisjonssats.

Provisjonsinntektene for EBK ble på 2,8 mill. kroner i 2019, mens den var på 3,4 mill. kroner i 2018. Reduksjonen skyldes at banken gjorde en strategisk vurdering da vi satt med overskuddslikviditet i egen balanse.

Salg av plasseringsprodukter er redusert med 0,1 mill. kroner til 0,4 mill. kroner i 2018. Årsaken til dette skyldes lite fokus på området i 2018. For å kunne jobbe aktivt på plasseringsområdet kreves det at banken har sertifisert kompetanse, og ved utgangen av 2018 var det 3 autoriserte finansielle rådgivere i banken, mens 1 til nå er under sertifisering.

Andre gebyr- og provisjonsinntekter – utgjorde vel 0,6 mill. kroner i 2019 mot 0,5 mill. kroner for 2018.

Det er fokus på å øke bankens provisjonsinntekter framover. Alle bankene i Eika Gruppen har en del å gå på i forhold til dette. Det er fortsatt fokus på dette området også fra Eika sentralt noe som også forventes å komme vår bank til gode.

Sum andre driftsinntekter består i hovedsak av at banken nå leier ut to leiligheter i Gammelbanken. Det siste utleieforholdet startet november 2018.

Kostnader

Sum driftskostnader utgjør til sammen 24,9 mill. kroner for 2019 eller 1,55 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital (GFVK), mot 22,4 mill. kroner eller 1,43 % av GFVK pr 31.12.2018.

Driftskostnadene har økt med 2 432 mill. fra 2018 til 2019. De største postene på dette området er personalkostnadene, administrasjonskostnadene og andre driftskostnader. Vi ser også at EDB-kostnadene har økt med 0,359 mill. fra 3 152 mill. til 3 511 mill.

Kostnadene til Eika-gruppen har holdt seg uendret i 2019 i forhold til 2018. For vår bank er Eika-gruppen en nødvendighet, da det hadde vært særs vanskelig å klare oss uten dem.

Lønn- og administrasjonskostnader har økt med 1,8 mill. siden 2018. Dette skyldes nyansettelse og opplæring, IT-kostnader og kostnader i forbindelse med AHV og legitimasjon.

Andre driftskostnader viser en økning på 0,6 mill. kroner til 7,8mill. kroner. Dette skyldes i all hovedsak innendørs oppussing av bankbygget.

Bankens kostnader i forhold til inntekter (K/I) er ved utgangen av 2019 på 64,6%, i 2018 var den på 58,9%.

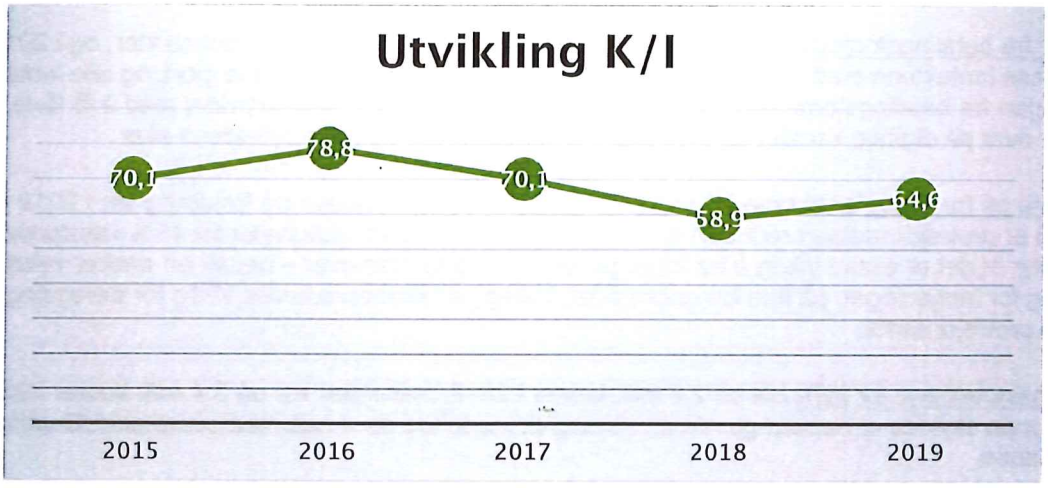

Rammekostnadene ved å drive bank øker stadig og da forholdsvis mer hos mindre banker enn hos de større. Vi har stadig fokus på kostnadene, og det er ønskelig å komme ned på en kostnadsprosent på under 60.

Tap og tapsavsetninger

Banken har foretatt tapsavsetninger på 4,6 mill. kroner i 2018, mot 0,5 mill. kroner i 2019.

Gruppevise tapsavsetninger er på 4,5 mill. kroner pr 31.12.2019, mot 5,5 mill. kroner ved utgangen av fjoråret. Individuelle tapsavsetninger var på 9 mill. kroner, mot 8 mill. kroner i 2018.

Den totale tapsavsetningen utgjør 1,12% av brutto utlån. Banken har en lav andel av næringslivsengasjement i porteføljen. Denne var ved utgangen av 2019 på 14,3% av totalporteføljen.

Misligholdte lån ut over 90 dager var på 14,9 mill. kroner pr. 31.12.2019 mot 9,1 mill. kroner pr. 31.12.2018 Misligholdte lån over 90 dager har økt med 5,8 mill. Dette skyldes i all hovedsak tre engasjement som vi per dags dato har til kontinuerlig overvåking, og som vi allerede har foretatt tapsavsetninger på. To av disse engasjementene vil være ute av porteføljen og avviklet innen Q2.

Banken har gode rutiner for oppfølging av mislighold og restanselister, og vi har en avtale med Conecto AS for ytterligere oppfølging.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

BALANSE

Haltdalen Sparebank har et mål på at innskuddsdekningen i banken skal være på minimum 85%. Banken har veletablerte innskuddsordninger med fastrenteinnskudd med ulike bindinger samt ordinære sparekonti. Banken er kjent for å ha gode innskuddsrenter. Innskuddsdekningen var litt under målet ved årsskiftet, da den havnet på 84,3%.

Haltdalen Sparebank hadde også i 2019 en positiv vekst i forvaltningskapitalen. Den gjennomsnittlige forvaltningskapitalen i 2019 var på 1 609 mill. kroner mot 1.560 mill. kroner i 2018 – en økning på 49 mill. kroner.

Bankens forvaltningskapital ved utgangen av 2019 var på 1.628,8 mill. kroner- en vekst på 2,88%

Banken har en portefølje i Eika Boligkreditt (EBK) på 457 mill. kroner mot 494 mill. kroner ved utgangen av 2018. En reduksjon på 37 mill. kroner.

Forvaltningskapitalen inkludert EBK er økt fra 2 077 mill. kroner i 2018 til 2 086 mill. kroner i 2019. Dette gir en vekst 0,45%.

Verdipapirer

Bankens samlede verdipapirbeholdning er på 245,4 mill. kronet hvor aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning utgjør 79 mill. kroner. Vi har en obligasjonsbeholdning på 166,6 mill. kroner. Forvaltning av obligasjonsporteføljen er satt ut til Eika Forvaltning AS.

Av beholdningen på 79 mill. kroner er 40 mill. kroner plassert i aksjefond og resterende i langsiktige aksjer/plasseringer. Alt er plassert med begrenset risiko i henhold til bankens policy.

Aksjer i Eika Boligkreditt AS utgjør 30,8 mill. kroner og aksjer i Eika-Gruppen AS utgjør 2,5 mill. kroner. Resten av beholdningen av aksjer er kjøpt av strategiske årsaker. Banken kjøpte aksjer i EBK for 3,8 mill. kroner i 2019, (1,5 mill. kroner i 2018) for at EBK skulle nå sitt kapitalmål.

Utlån

Bankens utlån i egen balanse var på 1.306 mill. kroner. pr. 31.12.2019 mot 1.200 mill. kroner pr 31.12.2018. Utlånsøkningen i egen balanse er på 106 mill. kroner.

I tillegg har banken en portefølje i Eika Boligkreditt (EBK) på 457 mill. kroner pr. 31.12.19, mot 494 pr. 31.12.19, noe som er en reduksjon fra 2018 på 37 mill. kroner.

BM andelen utgjør nå 14,1 % i 2019, mens den var på 16,5% i 2018, og dette har vært en ønsket utvikling. Haltdalen Sparebank har 90,2 % av sine utlånskunder i Trøndelag.

Innskudd

Det er strategisk viktig for Haltdalen Sparebank å ha en høy innskuddsdekning. Banken har erfart at innskudd er en langsiktig funding-kilde. Vi fikk mye innskudd i forbindelse med finanskrisen i 2008, og en del av disse innskuddene er fremdeles i banken.

Innskudd fra kunder var på 1.101 mill. kroner pr. 31.12.2019 mot 1.050 pr. 31.12.2018, en vekst på 4,79%, og som er en økning på 51. mill. kroner.

Innskuddsdekninga var ved utgangen av 2019 på 84,3% mot 87,5 % i 2018.

Innskuddsdekninga ble pr. 31.12.2019 litt under det som er bankens mål på 85%.

Egenkapital og kapitaldekning

Egenkapitalen er pr. 31.12.2019 på 167 mill. mot 156 mill. kroner i 2018. Egenkapital i forhold til totalkapitalen utgjør 9,8 % mot 10,0 % pr. 31.12.2018. Egenkapitalavkastningen er på 7,0% i 2019 mot 7,1% i 2018.

Banken gjennomførte en emisjon i mars 2018. Kapitalbehovet skyldes et ønske om å styrke ren kjernekapital for å sikre videre utlånsvekst, samt å tilfredsstille strengere kapitalkrav fra myndighetene. Bankens kapitaldekning er nå som følger (med myndighetenes krav i parentes):

Ren kjernekapital 19,3 % (15,9%), kjernekapitaldekning 21,9 % (17,4%) og kapitaldekning 24,6% (19,4%).

VIRKSOMHETSSTYRING, INTERN KONTROLL OG RISIKOSTYRING

STYRING AV VIRKSOMHETEN (CORPORATE GOVERNANCE)

Haltdalen Sparebank har fokus på å etterleve etiske prinsipper. For å utvikle et godt tillitsforhold mellom banken og de viktigste interessegruppene, er det nødvendig med gode styringssystemer for virksomheten.

Dette innebærer blant annet:

- Et kompetent og uavhengig styre
- Gode interne styringsprosesser
- En objektiv og uavhengig eksternrevisjon
- Åpen og god kommunikasjon med ansatte og omgivelsene for øvrig.

Styret arbeider etter en årsplan og har årlige vurderinger av arbeidsformen med sikte på forbedringer. De fungerer også som revisjonsutvalg. Styret vedtar/reviderer årlig bankens strategidokument. De ansatte i banken er også med på dette møte. Styret får månedlig rapporter over bankens resultat, markeds- og kapitalmessig utvikling. Kvartalsvis gjennomgås bankens risikorapporter og tapsvurderinger. I tillegg får styret informasjon fra banksjefen med referater fra møter som banksjefen har deltatt i og en oppdatering av nye regelverk og saker som bransjen er opptatt av. De månedlige rapportene til styret blir hele tiden evaluert for å kunne gi et mest mulig helhetlig inntrykk av bankens drift. I tillegg rapporteres det spesielt på de fokusområder og de målsettinger vi har satt oss på det årlige strategi-/budsjettmøtet

SAMFUNNSANSVAR

Det er en økende bevissthet i næringslivet om at bedrifter har ansvar i samfunnet utover å skape bedriftsøkonomisk overskudd. Både internasjonalt og i Norge er det en trend at virksomhetene utvikler egne strategier for samfunnsansvar, kalt CSR (corporate social responsibility). Sparebankene har sitt fundament i det lokalsamfunnet de er en del av og har derfor et spesielt ansvar i forhold til dette.

Haltdalen Sparebank ønsker å bidra aktivt til en positiv samfunnsutvikling i bankens nærområde gjennom:

- å være en attraktiv lokal finansiell partner kjennetegnet av fellesskap med lokalsamfunnet, korte og raske beslutningsveier, fair play og høy servicegrad
- å være en støttespiller for kultur, idrett og næringsutvikling lokalt.

For å kunne være en slik samarbeidspartner har vi lagt vekt på å være en aktiv, veldrevet bank med vekst og god økonomisk drift. Bankens oppgave er å drive god og kontrollert bankvirksomhet med vekt på inntjening og soliditet slik at vi fortsatt kan være en trygg og god lokalbank.

ANSATTE OG ARBEIDSMILJØET

Haltdalen Sparebank hadde ved starten av året 13,4 årsverk, og ved utgangen av 2019 var antall årsverk økt til 13,5. Pr. 31.12.2019 har banken 14 ansatte pluss en renholder i ca. 15 % stilling. Av bankens ansatte er det 9 kvinner og 5 menn, hvorav 2 ansatte arbeider deltid.

Bankens ledergruppe består av 3 personer; 2 kvinner og 1 mann. Bankens styre har 5 medlemmer som består av 2 kvinner og 3 menn. I tillegg deltar 1. vara fast på styrets møter, og det er en mann.

Styret mener at vi har en akseptabel kjønnsmessig balanse i virksomheten. Styret og administrasjonen tilstreber likestilling mellom kjønnene, og at ingen skal diskrimineres på grunnlag av rase, kjønn, religion eller lignende.

Etter gjeldende pensjonsordning har ansatte rett til avtalte framtidige pensjonsytelser. Ordningen omfatter alderspensjon, uførepensjon, ektefelle- og barnepensjon. Netto pensjonskostnader blir medtatt i personalkostnadene i regnskapet. Gjennom tariffavtalen er banken med i ordningen om avtalefestet førtidspensjon (AFP).

I 2017 ble den ytelsesbaserte pensjonsordningen avviklet. Ordningen ble alt for kostnadskrevende for banken, og alle ansatte er nå over på den innskuddsbaserte ordningen. Banken har pr. 31.12.2019 ingen medarbeider som benytter AFP-ordningen.

Haltdalen Sparebank opprettet i 2018 egen helseforsikring for alle ansatte, og denne har vi fortsatt med i 2019.

Arbeidsmiljøet har vært godt i 2019.

Bankens ansatte har ulike autorisasjoner og sertifiseringer, og på flere av disse kompetanseområdene kreves en årlig oppdatering/prøve – dette gjelder innen forsikring (GOS), gjennom sparing (AFR) og i 2019 kom autorisasjonsordningen for kreditt. Ved utgangen av året var 3 av våre ansatte autoriserte kredittrådgivere.

Sykefraværet var på 2,31% i 2018, og i 2019 var sykefraværet på 8,25%. Vi har i året som har gått hatt 3 langtidssykemeldte arbeidstakere noe som dessverre har ført til en høy fraværsprosent. Ut over dette er fraværet svært beskjedent.

Det er ikke forekommet ulykker med personskade i banken i løpet av 2019. Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at det forurenser det ytre miljø

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

FRAMTIDSUTSIKTER

Det er bankens strategi at god inntjening er viktigere enn høy vekst. Resultatet av ordinær drift i 2019 er meget positivt, og er på 2,3 mill. kroner over fjorårets resultat. Veksten og overskuddet skal brukes til å styrke banken og dermed regionen som vi er en del av, og skal komme alle dere som bor her og bruker oss som bank til gode. Siden etableringen som lokalbank i 1898 har en del av drivkraften vært å skape positive ringvirkninger og stolthet i lokalsamfunnet.

Våre inntekter har økt, det samme har kostnadene. Banken kostnadsprosent endte i år på 64,6% noe som er en økning på 5,6% fra i fjor. Kostnadsøkningen skyldes en ansiktsløftning innendørs i banken hvor alle vegger ble malt og gulvene skiftet. Banken framstår som mere moderne og gir et lysere inntrykk.

Kostnadsvekst og økte kompetansekrav gjennom endrede rammebetingelser er bankens største utfordring framover. Stordriftsfordelene er nå blitt mer framtredende og dette vil nok fortsette. Derfor vil utviklingen og relasjonene i våre allianser ha stadig større betydning for banken.

2019 har vært arbeidskrevende år for oss i Haltdalen Sparebank, og vi hatt mye på agendaen – antihvitvask og legitimasjon, nye kapitalkrav, nytt gjeldsregister, kompetanseheving, nye autorisasjonsordninger, ansettelser og oppussing i banken. Vi er spesielt fornøyd med de gode tilbakemeldingene vi har fått fra kundene våre etter den omfattende oppussingen vi gjennomførte inne i banken.

Det er viktig at de ansatte er endringsdyktige, og klarer å tilpasse seg nye krav som stadig kommer i bransjen. En fullt utdannet bredde-rådgiver vil nå etter at de siste kravene som kom, re-sertifisere seg på fire ulike fagområder årlig.

Vi har ambisjoner om å gi god rådgiving til kundene for å skape vekst og trygghet. Dette sammen med gode digitale løsninger gir oss en enklere bankhverdag.

Det har vært en del fokus rundt myndighetenes foreslåtte kapitalkrav til bankene. Selv om Finansdepartementet har lyttet til lokalbankenes argumenter om at departementets forslag var konkurransevridende og distriktsfiendtlig, er vi ikke helt tilfreds med at departementet har valgt å stå fast ved en ny modell for kapitalkrav som for oss småbankene oppfattes som konkurransevridende.

Eika vil sammen med bankene arbeide videre for at en rettferdig konkurranse i bankmarkedet blir et nøkkeltema frem mot stortingsvalget i 2021.

Styret ønsker å takke alle ansatte for deres endringsvilje og evne til å stå på for banken. Vi ønsker også å takke alle bankens lojale kunder og alle med hjerte for lokalbanken og lokalsamfunnet vi er en del av. Vi takker for tillitten dere gir oss. Vårt håp er at banken skal utgjøre en forskjell for mange.

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

STYRETS FORSLAG TIL DISPONERING AV OVERSKUDDET:

Styret foreslår at **årets overskudd etter skatt på kr 11 298 702,-** kroner fordeles slik:

Utbytte egenkapitalbevis	kr. 1 710 000,-
Overført utjevningsfond	kr. 453 021,-
Gaver til allmennyttige formål	kr 60.000,-
Overføres til bankens fond	kr 9 075 681,-
Sum disponert	**kr 11 298 702,-**

Etter styrets oppfatning er forutsetningen om fortsatt drift til stede, og årsregnskapet for 2019 er satt opp under denne forutsetning. Styret mener at det framlagte regnskapet gir et rettvisende bilde av bankens stilling pr. 31.12.2019 og driften i 2019.

Haltdalen 31.12.2019/2.03.2020

Lars A. Seeberg Nygård,	Bjørn Hovstad	Anita Engan,
Styrets leder	Styrets nestleder	Styremedlem
Vibeke Tronsaune,	Esten Midtaune	Berit Aas Aune
Styremedlem	Styremedlem	Banksjef

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1998

ÅRSREGNSKAP 2019

RESULTATREGNSKAP

Tall i tusen kroner	NOTE	2019	2018
Renter og lignende inntekter av gjeldsbev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.079	764
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		51.696	49.504
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		3.272	2.462
Andre renteinntekter og lignende inntekter		-	-
Sum renteinntekter og lignende inntekter		**56.047**	**52.731**
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		284	-
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		14.912	13.214
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		7.682	6.655
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	7	2.431	2.287
Andre rentekostnader og lignende kostnader	8	1.123	860
Sum rentekostnader og lignende kostnader		**26.431**	**23.016**
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		**29.616**	**29.715**
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		1.839	939
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		**1.839**	**939**
Garantiprovisjoner		190	252
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		9.882	9.643
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9	**10.073**	**9.895**
Andre gebyr og provisjonskostnader		1.370	1.619
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	9	**1.370**	**1.619**
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		(211)	(324)
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		-	-
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		211	239
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler	6	**1**	**-84**
Driftsinntekter faste eiendommer		102	44
Andre driftsinntekter		65	16
Sum andre driftsinntekter		**167**	**60**
Netto andre driftsinntekter		**10.709**	**9.191**
Sum driftsinntekter		**40.325**	**38.906**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2019	2018
Lønn		8.054	7.100
Pensjoner	10	495	264
Sosiale kostnader		1.180	1.247
Administrasjonskostnader		7.049	6.334
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	11	16.778	14.945
Ordinære avskrivninger		236	254
Nedskrivninger		-	-
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13	236	254
Driftskostnader faste eiendommer		812	489
Andre driftskostnader		7.044	6.749
Sum andre driftskostnader	14	7.856	7.238
Sum driftskostnader		24.869	22.437
Tap på utlån		580	4.593
Tap på garantier m.v.		-	-
Kredittap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-	-
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	580	4.593
Nedskriving/reversering av nedskrivning		-	40
Gevinst/tap		9	694
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.	6	9	734
Resultat av ordinær drift før skatt		14.885	12.610
Skatt på ordinært resultat	15	3.586	2.887
Resultat for regnskapsåret		11.299	9.723
Overført fra gavefond		-	-
Til disposisjon		11.299	9.723
Overført til/fra sparebankens fond		9.076	8.276
Avsatt til utbytte		1.710	1.109
Overført til/fra gavefond		60	60
Overført til utjevningsfond		453	277
Sum overføringer og disponeringer	20	11.299	9.723

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1899

EIENDELER

Tall i tusen kroner	Noter	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker	16	47.009	46.300
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		37.214	101.285
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	0
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		**37.214**	**101.285**
Kasse-/drifts- og brukskreditter		49.371	51.504
Byggelån		19.802	9.251
Nedbetalingslån		1.236.800	1.139.522
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	**1.305.973**	**1.200.277**
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(8.924)	(7.950)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(4.500)	(5.500)
Sum netto utlån og fordringer på kunder		**1.292.549**	**1.186.827**
Overtatte eiendeler		**-**	**-**
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		33.978	25.014
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		132.606	143.549
Sum sertifikater og obligasjoner	6	**166.584**	**168.562**
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		78.789	74.007
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	**78.789**	**74.007**
Utsatt skattefordel	15	358	331
Sum immaterielle eiendeler		**358**	**331**
Maskiner, inventar og transportmidler		116	120
Bygninger og andre faste eiendommer		2.123	2.324
Sum varige driftsmidler	13	**2.239**	**2.444**
Andre eiendeler		51	8
Sum andre eiendeler		**51**	**8**
Opptjente ikke mottatte inntekter		3.098	2.454
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		869	987
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		869	987
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		**3.967**	**3.441**
SUM EIENDELER		**1.628.760**	**1.583.204**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

GJELD OG EGENKAPITAL

Tall i tusen kroner	Noter	2019	2018
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		-	269
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		-	-
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	17	-	269
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		950.999	649.563
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		149.629	400.760
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	17	1.100.627	1.050.324
Obligasjonsgjeld		309.912	324.971
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	18	309.912	324.971
Annen gjeld		8.498	8.251
Sum annen gjeld	19	8.498	8.251
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		2.687	2.900
Evigvarende ansvarlig lånekapital/fondsobligasjonslån		40.000	40.000
Sum ansvarlig lånekapital	18	40.000	40.000
SUM GJELD		1.461.723	1.426.715
Egenkapitalbevis		30.000	30.000
Overkursfond		92	31
Beholdning av egne aksjer/grunnfondsbevis		-	(1.220)
Sum innskutt egenkapital	20	30.092	28.811
Sparebankens fond		136.364	127.386
Gavefond		15	15
Utjevningsfond		566	277
Sum opptjent egenkapital	20	136.945	127.678
SUM EGENKAPITAL		167.037	156.489
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		1.628.760	1.583.204
Poster utenom balansen			
Garantiansvar	21	6.566	10.824
Garantier til Eika Boligkreditt	21	5.000	8.641

Haltdalen 31.12.2019/02.03.2020

Lars A. Seeberg Nygård,
Styrets leder

Bjørn Hovstad
Styrets nestleder

Anita Engan,
Styremedlem

Vibeke Tronsaune,
Styremedlem

Esten Midtaune,
Styremedlem

Berit Aas Aune,
Banksjef

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

KONTANTSTRØMOPPSTILLING – DIREKTE METODE

Tall i tusen kroner	2019	2018
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		
Netto utbetaling av lån til kunder	(106.302)	78.268
Renteinnbetalinger på utlån til kunder	51.286	49.420
Netto inn-/utbetaling av innskudd fra kunder	50.304	39.078
Renteutbetalingar på innskudd frå kunder	(16.036)	(14.075)
Netto inn-/utbetaling av lån fra kredittinstitusjoner/innskudd i kredittinstitusjoner	(269)	(24.571)
Renteutbetalinger på gjeld til kredittinstitusjoner/renteinnbetalinger på innskudd kredittinstitusjoner	796	764
Endring sertifikat og obligasjoner	1.979	(22.327)
Renteinnbetalinger på sertifikat og obligasjoner	3.133	2.405
Netto provisjonsinnbetalinger	8.703	8.276
Verdiendring på finansielle instrumenter og valuta	1	(84)
Netto inn-/utbetaling kortsiktige investeringer i verdipapirer	(490)	(36.000)
Utbetalinger til drift	(25.854)	(21.280)
Betalt skatt	(2.854)	(2.738)
Utbetalte gaver	(60)	(60)
A Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	**-35.665**	**57.074**
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		
Utbetaling ved investering i varige driftsmidler	(30)	(163)
Innbetaling fra salg av varige driftsmidler	-	-
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapirer	(4.379)	(5.593)
Innbetaling fra salg av langsiktige investeringer i verdipapirer	96	1.435
Utbytte fra langsiktige investeringer i aksjer	1.839	1.411
B Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	**-2.475**	**-2.910**
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		
Netto inn-/utbetaling ved utstedelse/forfall gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(15.059)	39.898
Renteutbetalinger på gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	(7.936)	(6.658)
Renteutbetalinger på ansvarlige lån	(2.399)	(2.164)
Emisjon av egenkapitalbevis	1.281	28.811
Utbytte til egenkapitalbeviseierne	(1.109)	-
C Netto kontantstrøm fra finansieringsaktivitet	**-25.222**	**59.887**
A + B + C Netto endring likvider i perioden	**-63.362**	**114.051**
Likviditetsbeholdning 1.1	147.585	33.534
Likviditetsbeholdning 31.12	**84.222**	**147.585**
Likvidetsbeholdning spesifisert:		
Kontanter og fordringer på Sentralbanken	47.009	46.300
Fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsestid	37.214	101.285
Likviditetsbeholdning	**84.222**	**147.585**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

GENERELLE PRINSIPPER

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettvisende bilde av bankens resultat og stilling.

Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Fra 2020 vil bankens regnskap bli avlagt etter IFRS (International Financial Reporting Standards). Beskrivelsene av IFRS-prinsippene fremgår av note 24.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyr som bare dekker bankens direkte kostnader ved etablering av lånet blir inntektsført i sin helhet når lånet utbetales. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid. Gebyrer som er direkte betaling for utførte tjenester tas til inntekt når det betales.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risikoen er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Bankens største engasjementer vurderes særskilt hvert kvartal. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes.
Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturendringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens utlånsportefølje av lån som ikke er individuelt vurdert for nedskrivning. Det nye risikoklassifiseringssystemet er grunnlag for gruppenedskrivninger. Prosentvise tap i den enkelte risikoklasse er basert på historiske tap i Eika-bankene. Nedskrivninger foretas på person- og næringsengasjement som i overensstemmelse med Finanstilsynets forskrifter er identifisert som tapsutsatte. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens totale låneengasjement.

Overtatte eiendeler

Banken har pr. 31.12.2019 ingen overtatte eiendeler.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2019.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Banken har ingen renteinstrumenter utenfor balansen pr. 31.12.2019.

Verdipapirer

Bankens beholdning av verdipapirer deles i omløpsmidler og anleggsmidler. Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig).

Obligasjoner og sertifikater

Bankens obligasjoner er klassifisert som omløpsmidler, og er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Det benyttes priser notert i markedet eller antatt salgspris. Bankens pengemarkedsfond oppfyller kravene til markedsbaserte finansielle omløpsmidler i årsregnskapsforskriften for bank, og måles til virkelig verdi.

Aksjer og egenkapitalbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. På papirer som ikke omsettes på børs eller andre aktive markeder benyttes anskaffelseskost. Eventuelt innhentes uavhengig verdivurdering av enkeltpapirer.

Dersom virkelig verdi av aksjene er klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivinger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Bankbygg/fast eiendom	2 - 4 %
Inventar og innredning	10 - 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2017. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 5 % av lønn opptil 7,1 G og 8 % for andel av lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller kravet om obligatorisk tjenestepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Bankens ansatte har tidligere inngått i AFP ordningen for bank og finansnæringen. I forbindelse med omleggelse av AFP ordningen er bankens ansatte som ikke har anledning til å fortsette i den gamle ordningen, nå overført til ny felles AFP ordning. Ny AFP ordning anses som en ytelsesbasert flerforetaksordning. Forpliktelse knyttet til ytelsesbaserte flerforetaksordninger beregnes og avsettes i regnskapet, i den utstrekning administrator av ordningen er i stand til å foreta en beregning av bankens andel av forpliktelsen i ordningen. Dersom administrator ikke er i stand til å foreta beregninger av forholdsmessig andel, behandles flerforetaksordningen som en innskuddsbasert ordning, med løpende kostnadsføring av betalt premie.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2019 er beregnet med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt / utsatt skattefordel beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.2019.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs.

Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 1 - FINANSIELL RISIKO OG RISIKOSTYRING

Haltdalen Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instrukser i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko (herunder markedsrisiko) og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av banken. Banken har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2019 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instrukser og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.
Banken har ikke inngått kontrakter for 2019 som ikke er opplyst i regnskapet.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- pant i registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- pant i fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskontokreditt.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Maksimal kreditteksponering

MAKS KREDITTEKSPONERING - POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	1.121.439	30.578	6.113	2.100	1.156.030
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.769	2.621	400	1.000	37.790
Industriproduksjon	12.438	1.597	505		14.540
Bygg og anlegg	30.178	2.162	1.297	2.024	31.613
Varehandel, hotell/restaurant	21.329	3.978	1.276	3.800	22.783
Transport, lagring	7.249	2.089	1.728		11.066
Finans, elendom, tjenester	71.893	3.664	-		75.558
Sosial og privat tjenesteyting	5.678	2.250	246		8.175
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	**1.305.973**	**48.939**	**11.566**	**8.924**	**1.357.554**

I tillegg til kontraktsfestede forpliktelser, har banken avgitt lånetilsagn på kr 11,3 millioner, hvorav alt er på personmarkedet.

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.	Maks kreditteksp.
Lønnstakere o.l.	1.004.309	27.899	9.331	2.150	1.039.389
Utlandet			-		-
Næringssektor fordelt:					
Jordbruk, skogbruk, fiske	34.549	2.948	400	2.000	35.896
Industriproduksjon	12.796	1.110	505		14.411
Bygg og anlegg	43.956	3.768	2.099	2.000	47.823
Varehandel, hotell/restaurant	20.614	3.060	1.420	1.800	23.294
Transport, lagring	8.585	1.846	1.643		12.074
Finans, elendom, tjenester	69.124	5.167	3.820		78.111
Sosial og privat tjenesteyting	6.344	1.942	246		8.532
Offentlig forvaltning	-	-	-		-
Sum	**1.200.277**	**47.739**	**19.465**	**7.950**	**1.259.531**

Maksimal kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 21. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

Risikovurdering

Banken foretar risikoklassifisering av alle engasjementer som en integrert del av bankens kredittvurdering og saksgangsprosess. Banken benytter et risikoklassifiseringssystem for å overvåke kredittrisiko i bedrifts- og personmarkedsporteføljen. Systemet er basert på en modell som avdekker forventet sannsynlighet for mislighold og tap. Overvåking skjer med bakgrunn i engasjementsstørrelse, risikoklasse og evt. mislighold. I forbindelse med vurderingen av kvalitet samt migrasjon i bankens utlånsportefølje er det pr. 31.12.19 benyttet et risikoklassifiseringssystem basert på 10 friske risikoklasser og 2 klasser for hhv. misligholdte engasjement og engasjement med individuelle tapsnedskrivninger. Antall klasser bidrar til at endringer

(migrasjon) på kundenivå vil være synlig på et tidligst mulig tidspunkt. Dette vil også bidra til et bedre totalbilde av utviklingen av kvaliteten i bankens utlån. Modellen inneholder ikke vurderinger basert på sikkerhetsverdier og kundens risikoklasse er derfor en sammensetning av eksterne og interne data som gir kunden en sannsynlighetsvurdering av fremtidig mislighold (PD-verdi). Systemet bygger på en sammensetning av data for kundeadferd (behaviour-modell), samt en modell for innhenting av generisk score.

Kredittrisiko styres gjennom bankens kredittstrategi. Det er utarbeidede kreditthåndbøker med policyer og rutiner samt administrativ fullmaktstruktur for styring av kredittrisiko, herunder klargjøring av krav til dokumentasjon og betjeningsevne for kunder som innvilges kreditt, samt krav til sikkerhet i engasjementene. Risiko i porteføljen blir kontinuerlig overvåket for å avdekke sannsynlighet for mislighold og for å kalkulere tap dersom mislighold inntreffer.

Bankens kredittrisiko består hovedsakelige av små enkeltrisikoer mot privat- og bedriftskundemarkedet. Etablert risikohåndtering skal sikre at kredittrisiko er i samsvar med bankens risikovilje. Modellen for gruppenedskrivning bygger på bransjeinndeling av kundene, risikoklassifisert portefølje både for privat- og bedriftskundemarked sammen med antatt sannsynlighet for mislighold og tap og en prosentvis avsetning til gruppenedskrivning.

Risikoklassifisering

De fleste utlån er tilfredsstillende sikret ved pant, kausjon o.l. Det er få lån av betydelig størrelse. Bankens utlånspolicy bygger på en sunn og god kvalitetsmessig vurdering av låneprosjektene. Porteføljen overvåkes kontinuerlig, med vekt på lån med restanser. Banken opererer hovedsakelig i et meget oversiktlig geografisk område med god kunnskap om kundene, boligpriser mv. Av samlede lån til kunder på 1.306 millioner er hele 85,9 % utlånt til personkunder og 14,1 % gitt til kunder innen Trøndelag. Banken benytter et saksgangssystem som kvalitetssikrer kredittbehandlingen. Ved vurdering av kredittsaker legges det vekt på betalingsevne og sikkerhet med hovedvekt på sikkerhet. Styret får en jevnlig rapportering av innvilgede lån og restanse- og overtrekkslister. Garantier blir sikkerhetsmessig vurdert på linje med utlån.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.
Utlånsvolumet er delt i 12 risikogrupper, hvor gruppe 1-3 representerer liten risiko og hvor 8-10 er lån med høy risiko. Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Kredittkvaliteten håndteres ved at banken benytter sine interne retningslinjer for kredittratinger. Tabellen nedenfor viser den akkumulerte (økonomi og sikkerhet) kredittkvaliteten for utlånsrelaterte eiendeler

Personmarkedet

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	780.289	30.128	658	
Middels risiko, klasse 4-7	210.841	335	455	
Høy risiko, klasse 8-10	113.314	115		
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	16.985	-		2.100
Ikke klassifisert	10	-		
Totalt	**1.121.439**	**30.578**	**1.113**	**2.100**

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	725.542	26.613	213	
Middels risiko, klasse 4-7	161.195	1.149	77	
Høy risiko, klasse 8-10	109.374	330	400	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	8.173			2.150
Ikke klassifisert	25	-		
Totalt	**1.004.309**	**28.091**	**690**	**2.150**

Bedriftsmarkedet

2019	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	17.571	2.935	1.325	
Middels risiko, klasse 4-7	83.683	11.253	1.675	
Høy risiko, klasse 8-10	67.289	3.473	1.792	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	15.988	700	662	6.824
Ikke klassifisert	3	-	-	
Totalt	**184.534**	**18.361**	**5.453**	**6.824**

2018	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko, klasse 1-3	23.332	2.308	1.058	
Middels risiko, klasse 4-7	78.969	8.000	2.939	
Høy risiko, klasse 8-10	78.353	7.772	5.417	
Misligholdt eller tapsutsatt, klasse 11-12	15.314	1.568	720	5.800
Ikke klassifisert	0	-	-	
Totalt	**195.969**	**19.647**	**10.134**	**5.800**

Banken har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prislisten. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også en tilsvarende lavere rente.

Generelle vurderinger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi samt lokale markedsforhold.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Personmarked

Tapsnivået i personmarkedet har vært lavt i mange år.

Et relativt lavt rentenivå vil gi positiv stimulans til husholdningenes økonomi, noe som kan bety økt betalingsevne. Samtidig kan stigende arbeidsledighet og høyere krav til sikkerhet bety at privatøkonomien rammes og at det blir vanskelig å betjene lån over en tid.

Det forventes at gjennomsnittlig tap innenfor personmarkedet holdes så lavt som mulig til enhver tid gjennom kontinuerlig oppfølging.

Bedriftsmarked

Fremtidige tap er forventet å komme fra engasjementer i risikoklassene 7-10. For risikoklasse lav risiko (1-3) forventes fremtidige tap å bli minimale. Det er derfor ikke foretatt endring i anslag for fremtidig tap i 2020 i denne risikoklassen. Porteføljen følges opp tett opp av banken.

Spesifikasjon av utlånsporteføljen

UTLÅN

	2019		2018	
	Beløp	%	Beløp	%
Jordbruk, skogbruk, fiske	35.769	2,8 %	34.549	2,9 %
Industriproduksjon	12.438	1,0 %	12.796	1,1 %
Bygg og anlegg	30.178	2,3 %	43.956	3,7 %
Varehandel, hotell/restaurant	21.329	1,7 %	20.614	1,7 %
Transport, lagring	7.249	0,6 %	8.585	0,7 %
Finans, eiendom, tjenester	71.893	5,6 %	69.124	5,8 %
Sosial og privat tjenesteyting	5.678	0,4 %	6.344	0,5 %
Offentlig forvaltning	-	0,0 %	-	0,0 %
Sum næring	184.534	14,3 %	195.969	16,5 %
Personkunder	1.121.439	86,8 %	1.004.309	84,6 %
Brutto utlån	1.305.973		1.200.277	
Individuelle nedskrivninger	-8.924	-0,7 %	-7.950	-0,7 %
Gruppenedskrivninger	-4.500	-0,3 %	-5.500	-0,5 %
Netto utlån til kunder	1.292.549	100,0 %	1.186.827	100,0 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	457.390		493.598	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	1.749.940		1.680.425	

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt to misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2019 på totalt kr.2 168 mill. kroner. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 4,6 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Se note 21 vedrørende utlån hos Eika Boligkreditt.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Resultatførte renter på lån som er nedskrevet.

Renter på nedskrevet del av utlån er for 2019 resultatført med kr 462 tusen.

Mislighold og tapsutsatte lån

Misligholdte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Misligholdte lån i alt	14.928	9.086	6.566	28.629	11.368
Individuelle nedskrivninger	-200	-1.050	-540	-1.190	-1.545
Netto misligholdte lån i alt	**14.728**	**8.036**	**6.026**	**27.439**	**9.823**

Fordeling av misligholdte lån	2019	2018	2017
Personmarked	14.857	8.171	1.629
Næringssektor fordelt:			
Bygg og anlegg	71		
Varehandel, hotell/restaurant		915	4.937
Misligholdte lån i alt	14.928	9.086	6.566

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrekket fant sted.

Tapsutsatte lån	2019	2018	2017	2016	2015
Øvrige tapsutsatte lån i alt	22.853	21.607	14.199	10.089	765
Individuelle nedskrivninger	-8.724	-6.900	-3.550	-2.350	-200
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	**14.130**	**14.707**	**10.649**	**7.739**	**565**

Fordeling av øvrige tapsutsatte lån	2019	2018	2017
Personmarked	5.638	4.998	548
Næringssektor fordelt:			
Jordbruk, skogbruk, fiske	8.776	8.678	12.581
Bygg og anlegg	2.892	3.980	
Varehandel, hotell/restaurant	5.547	3.951	1.070
Tapsutsatte lån i alt	22.853	21.607	14.199

Tap og nedskrivninger

Individuelle nedskrivninger på utlån	2019	2018
Individuelle nedskrivninger 01.01.	7.950	4.090
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-1.300	-340
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	1.474	700
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	1.900	4.500
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-1.100	-1.000
Individuelle nedskrivninger 31.12.	8.924	7.950

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Individuelle nedskrivninger på utlån - fordelt på person/næring	2019	2018
Personmarked	2.100	2.150
Næringssektor fordelt:		
Jordbruk, skogbruk, fiske	1.000	2.000
Bygg og anlegg	2.024	2.000
Varehandel, hotell/restaurant	3.800	1.800
Individuelle nedskrivninger på utlån i alt	8.924	7.950

Nedskrivninger på grupper av utlån	2019	2018
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	5.500	5.500
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-1.000	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	4.500	5.500

Tapskostnader utlån/garantier	2019	2018
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	974	3.860
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i gruppeavsetninger	-1.000	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	1.061	368
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	75	420
Periodens renter på nedskrevet del av utlån	-462	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-67	-55
Periodens tapskostnader	580	4.593

Nedskrivning for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Banken har ingen nedskrivninger for tap på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner verken i 2019 eller i 2018.

Konsentrasjonsrisiko

Som en del av bankens oppfølging av kredittrisiko, måles også store engasjement. Banken hadde 3 store utlånsengasjement ved utgangen av 2019, (større enn 10 % av ansvarlig kapital). Det største utlånsengasjementet var på 17,6 % av ansvarlig kapital. Engasjementet er innenfor bransjen utleie og drift av fast eiendom.

Lovmessig grense for store engasjement er 25 % av ansvarlig kapital. Bankens rutiner tilsier at store engasjement skal følges opp månedlig. Ifølge bankens risikopolicy skal ikke noe engasjement overstige 20 % av ansvarlig kapital og banken bør ikke ha mer enn to kunder med engasjement over 15 mill, og disse må i tilfelle ikke være i samme bransje. Med engasjement med én enkelt kunde forstås også summen av engasjementer for to eller flere motparter når disse er slik at økonomiske vansker hos den ene sannsynligvis vil medføre betalingsvanskeligheter for den eller de andre.

Eksponeringen mot bankens kunder er ellers godt spredt geografisk, hensyn tatt til bankens markedsandel. For å sikre diversifisering er det gitt rammer for eksponering i bransjer, fylker og per kunde.

	2019		2018	
Utlån fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Holtålen	246.307	18,9 %	230.043	19,2 %
Midtre Gauldal	387.643	29,7 %	341.392	28,4 %
Trøndelag	543.359	41,6 %	524.208	43,7 %
Oslo	28.092	2,2 %	29.267	2,4 %
Andre fylker	100.572	7,7 %	75.367	6,3 %
Brutto utlån	**1.305.973**	**100,0 %**	**1.200.277**	**100,0 %**

Utlån til virkelig verdi

Utlån er vurdert til amortisert kost. Bankens utlån kan hovedsakelig ikke omsettes i et aktivt marked. Bankens risikopåslag på utlånene endres kun ved større endringer i markedsforholdene. Slike utlån anses i hovedsak å ha flytende rentebetingelser. Bankens kredittpåslag for disse utlån er ikke endret ved årets slutt. Samme margin ville bli lagt til grunn for nye utlån på balansedagen. Balanseført verdi av lån med flytende rentebetingelser ansees derfor som beste estimat på virkelig verdi.

Banken har ingen utestående utlån med fast rente.

Beregning av virkelig verdi for utlån med fast rente, er foretatt for sammenligningsformål gjennom bruk av verdsettelsesteknikker der forventede fremtidige kontantstrømmer neddiskonteres til nåverdier. Forskjellen mellom bokført verdi og beregnet virkelig verdi er vurdert som uvesentlig, og utlån med fast rente er derfor balanseført til amortisert kost.

	2019	
Utlån virkelig verdi	Bokført verdi	Virkelig verdi
Utlån til kunder med flytende rente	1.305.973	1.305.973
Utlån til kunder med fast rente	-	-
Brutto utlån	**1.305.973**	**1.305.973**

NOTE 3 – ANSVARLIG KAPITAL OG KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 12,5 % og til kapitaldekning 16,0 %. Finansdepartementet besluttet å øke den motsykliske bufferen med 0,5 % opp til 2,5 % med effekt fra 31.12.2019.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

- Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.
- Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.
- Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.
- Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantesikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.
- Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantesikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.
- Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Kapitaldekningen ble rapportert iht. Basel III/CRD IV.

Haltdalen Sparebank skal ha en kapitaldekning på minimum 16,5 % og ren kjernekapital på 13,5 % per 01.07.2018. Banken har et Pilar 2-krav på 3,4%.

Haltdalen Sparebank har en kapitaldekning på 24,56 % (23,26 % i 2018), og en ren kjernekapital på 19,25 % (18,02% i 2018). Myndighetenes krav til kapitaldekning må antas å øke i nær framtid, og administrasjonen vil arbeide fortløpende med ulike tiltak for å tilfredsstille de nye kapitalkravene.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Kapitaldekning

	2019	2018
Innbetalt egenkapitalbevis	30.000	28.780
Overkursfond	92	31
Sparebankens fond	136.364	127.386
Gavefond	15	15
Utjevningsfond	566	277
Sum egenkapital	**167.037**	**156.489**
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-22.191	-18.953
Sum ren kjernekapital	**144.846**	**137.536**
Fondsobligasjoner	20.000	20.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		
Sum kjernekapital	**164.846**	**157.536**
Ansvarlig lånekapital	20.000	20.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.		
Sum tilleggskapital	**20.000**	**20.000**
Netto ansvarlig kapital	**184.846**	**177.536**

	2019	2018
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater		-
Lokal regional myndighet	6.834	5.014
Offentlig eide foretak		-
Institusjoner	8.290	11.658
Foretak	40.817	56.490
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	501.670	489.315
Forfalte engasjementer	15.694	8.897
Høyrisiko engasjementer	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett	10.770	11.262
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	7.265	20.079
Andeler i verdipapirfond	13.676	12.620
Egenkapitalposisjoner	42.249	37.957
Øvrige engasjementer	54.089	58.103
CVA-tillegg	-	-
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-22.191	-18.953
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	**679.164**	**692.442**
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	73.372	70.697
Sum beregningsgrunnlag	**752.536**	**763.139**
Ren kjernekapitaldekning i %	**19,25 %**	**18,02 %**
Kjernekapitaldekning	**21,91 %**	**20,64 %**
Kapitaldekning i %	**24,56 %**	**23,26 %**
Uvektet kjernekapitalandel i %	**10,08 %**	**9,85 %**
Bufferkrav		
Bevaringsbuffer (2,50 %)	18.813	19.078
Motsyklisk buffer (2,50 %)	18.813	15.263
Systemrisikobuffer (3,00 %)	22.576	22.894
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	**60.203**	**57.235**
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	33.864	34.341
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	**50.779**	**45.959**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Konsolidering av samarbeidende grupper

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper.
Banken har pr 31.12.2019 en eierandel på 0,19 % i Eika Gruppen AS og på 0,60 % i Eika Boligkreditt AS.

	2019	2018
Ren kjernekapital	165.407	155.201
Kjernekapital	189.020	179.516
Ansvarlig kapital	213.576	203.699
Beregningsgrunnlag	952.550	958.044
Ren kjernekapitaldekning i %	17,36 %	16,20 %
Kjernekapitaldekning	19,84 %	18,74 %
Kapitaldekning i %	22,42 %	21,26 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	8,37 %	8,01 %

En alliansebank i eika.

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditter tatt med under kolonne 3-12 mnd. på linjen for utlån til kunder.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 105,5 millioner kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 100,9 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner. Det er avtalt en trekkmulighet på 70 mill. kroner på bankens oppgjørskonto i DnB.

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel innskuddsdekning blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 85 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 84,3 % mot 87,5 % året før.

Banken hadde LCR på 261 og NSFR på 131 pr. 31.12.2019.

Likviditetssituasjonen vurderes som tilfredsstillende for banken.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Restnedbetalingstid på eiendels- og gjeldsposter
EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	47.009	47.009
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	37.214	37.214
Utlån til kunder	7.339	8.610	46.864	143.073	1.091.163	-4.500	1.292.549
Obligasjoner/sertifik.		3.004	58.038	105.542		-	166.584
Aksjer	-	-	-	-	-	78.789	78.789
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	6.615	6.615
Sum eiendeler	**7.339**	**11.614**	**104.903**	**248.615**	**1.091.163**	**165.127**	**1.628.760**

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.						-	-
Innskudd fra kunder	19.997	312.651	53.246			714.733	1.100.627
Obligasjonsgjeld		69.997	44.992	194.922			309.912
Fondsobligasjoner				20.000			20.000
Ansvarlig lån				20.000			20.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	11.184	11.184
Egenkapital	-	-	-	-	-	167.037	167.037
Sum gjeld og egenkapital	**19.997**	**382.649**	**98.238**	**234.922**	**-**	**892.954**	**1.628.760**

NOTE 5 – RENTERISIKO

Banken er eksponert for renterisiko knyttet til tap av rentenetto. Ulik rentebinding og referanserenter på utlån og innlån gir utslag på rentenetto i banken. Renterisiko reduseres ved at innlån og utlån i høy grad tilpasses samme rentebetingelser. Bankens styre har fastsatt maksimumsrammer for bankens renterisiko. Ettersom bankens innlån fra kunder og utlån til kunder løper til flytende rente, er det ingen reell risiko på denne aktiviteten. Det er ingen utlån til fast rente pr 31.12.2019. Alle rentepapirer har flytende rente, og bankens renterisiko knyttet til rentepapirer er derfor begrenset. Styret har utarbeidet rammer for renterisiko på rentebærende papirer. Det foretas en løpende kontroll av at virksomheten holdes innenfor disse rammer.

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Avtalt/sannsynlig tidspunkt for endring av rentebetingelser for hovedposter i balansen

Ved endring i markedsrentene kan ikke banken foreta renteendringer for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.
Renterisikoen omfattes også av den direkte effekt en renteendring vil ha på balanseposter med og uten rentebinding.

Banken har lav renterisiko på sine utlån, da mer enn 99 % av lånene i egne bøker hadde flytende rente ved årets utgang. Innskudd med binding utgjør ved utgangen av året kr 386 mill.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav. En renteendring på 1 % vil gi en årlig effekt på resultatregnskapet på 1,6 millioner kroner. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen.

Renteendringstidspunkt for eiendels- og gjeldsposter
EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	47.009	47.009
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	37.214	37.214
Utlån til kunder						1.292.549	1.292.549
Obligasjoner/sertifik.	16.031	128.601	21.953			-	166.584
Aksjer	-	-	-	-	-	78.789	78.789
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	6.615	6.615
Sum eiendeler	**16.031**	**128.601**	**21.953**	**-**	**-**	**1.462.176**	**1.628.760**

GJELD OG EGENKAPITAL

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.						-	-
Innskudd fra kunder	19.997	312.651	53.246	-	-	714.733	1.100.627
Obligasjonsgjeld	70.002	239.909				-	309.912
Fondsobligasjoner		20.000				-	20.000
Ansvarlig lån	20.000					-	20.000
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	11.184	11.184
Egenkapital	-	-	-	-	-	167.037	167.037
Sum gjeld og egenkapital	**109.999**	**572.560**	**53.246**	**-**	**-**	**892.954**	**1.628.760**

En alliansebank i elka.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko er risikoen for tap og gevinst forårsaket av endringer i markedsparametere som rente, valutakurser, aksje- eller råvarepriser. Markedsrisiko som banken står overfor er hovedsakelig renterisiko og inkluderer potensielle svingninger i verdien av fastrenteinstrumenter eller finansielle instrumenter knyttet til en markeds-benchmark (NIBOR flytende pengemarkedsrente) som følge av endringer i markedsrenter, og i fremtidige kontantstrømmer for finansielle instrumenter til flytende rente. Prisrisiko kommer av endringer i markedspriser, enten forårsaket spesifikke faktorer knyttet til et individuelt finansielt instrument eller utsteder, eller faktorer som påvirker alle instrumenter handlet i et marked. Dette kan for eksempel omhandle endringer i priser eller volatilitet på aksjer, aksjeindekser eller råvarer. Rentepapirer, aksjederivater og råvarederivater er eksponert for denne risikoen.

Det vesentligste av markedsrisiko relaterer seg til verdipapirmarkedet representert ved egne verdipapir-beholdninger. Hovedtyngden av bankens portefølje er plassert i likvide obligasjoner med begrenset risiko for store fall i markedsverdi. Obligasjonsporteføljen er forvaltet av Eika Kapitalforvaltning AS som har spesialkompetanse innen området. Forvaltningen er underlagt rapporterings- og posisjonsrammer fastlagt av styrene i selskapene. Rammene skal begrense risikoen, og disse rammene gjennomgås minst én gang i året.

Bankens samlede markedsrisiko vurderes basert på stress-scenarier utarbeidet i tråd med anbefalinger fra Finanstilsynet og Baselkomiteen.

Banken har ingen inngåtte derivatavtaler pr 31.12.2019.

Aksjer i tilknyttede selskaper, konsernselskaper og strategiske plasseringer er ikke en del av prisrisikoen på aksjer, men inngår i strategisk risiko og eierrisiko.

Banken har ingen vesentlig valutaeksponering per 31. desember 2019.

Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer

Det er etablert interne retningslinjer for obligasjoner, og i forhold til disse skal det vektlegges god spredning på utstedere, det er bestemt maksimum eksponering pr. utsteder og det skal investeres i likvide obligasjoner. De fleste obligasjoner er regulert i forhold til 3 mnd. NIBOR, og følgelig blir renterisikoen lav. Det skal videre kun investeres i obligasjoner med lav til middels kredittrisiko, med hovedvekt på de med lav risiko. Følgelig er mesteparten av bankens obligasjoner enten statsgaranterte eller i finansinstitusjoner.

Børsnoterte obligasjoner og sertifikater inkluderer ikke verdipapirer notert på ABM.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirer er i NOK.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER	Nominell verdi	Anskaffelses kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Utstedt av det offentlige				
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	17.000	17.022	17.000	17.002
Ikke børsnoterte	17.000	16.990	16.978	16.978
Sum utstedt av det offentlige	34.000	34.012	33.978	33.980
Utstedt av andre				
Institusjoner				
Børsnoterte	5.000	5.093	5.056	5.056
Ikke børsnoterte	20.000	20.114	20.047	20.047
Offentlig eide foretak				
Børsnoterte	-	-	-	-
Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Foretak				
Børsnoterte				
Ikke børsnoterte	-	-	-	-
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	71.000	71.402	71.259	84.388
Ikke børsnoterte	36.000	36.331	36.244	36.263
Sum utstedt av andre	132.000	132.940	132.606	145.755
Sum sertifikater og obligasjoner	166.000	166.952	166.584	179.734

Den gjennomsnittlige effektive renten på obligasjonsbeholdningen på rapporteringstidspunktet er 1,81 % og fremkommer som avkastning gjennom året fordelt på gjennomsnittlig beholdning.

Deponerte obligasjoner i Norges Bank som kan pantsettes.
Markedsverdien av de deponerte obligasjoner utgjør ved årsskiftet 105,5 millioner.
Låneverdi fratrukket "haircut" er 100,9 millioner kroner.

Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Omløpsaksjer	Org.nr	Navn	Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	984.861.060	Dolphin Group ASA	101.000	747	-	-
	980.747.026	Bulk Invest ASA	8.300	100	-	-
		Visa Inc. A	66	30	30	436
		Visa Inc. C	154	69	69	1.016
Sum børsnotert			109.520	946	99	1.452

En alliansebank i eika.

Anlegg			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Ikke børsnotert						
	979.319.568	Eika Gruppen AS	46.067	2.510.755	2.511	6.795
	986.918.930	Kredittforeningen for Sparebanker	920	948	948	954
	937.894.805	Kvinesdal Sparebank	4.827	483	439	434
	937.902.263	Soknedal Sparebank	16.700	1.754	1.754	1.770
	916.148.690	Spama AS	50	5	5	56
	990.747.156	Nåva Treningsstuido BA	5	5	5	-
	989.618.660	Røros Næringshage	100	100	100	126
	885.621.252	Eika Boligkreditt AS	7.309.780	30.848	30.848	30.417
	813.300.532	Trøndelag Eiendom AS	18.750	300	300	7
	913.124.790	Trondheim Aktiv Eiendomsmegling AS	130	1.300	1.300	148
		Eika VBB AS	450	1.419	1.419	1.781
		SDC AF 1993 H. A	1.261	572	572	644
Sum ikke børsnoterte			7.399.040	2.548.488	40.200	43.133
Sum anleggsaksjer			7.399.040	2.548.488	40.200	43.133

Banken mottok aksjer i VN Norge AS ifm. at Visa Norge FLI ble konvertert til aksjeselskap. Aksjene ble bokført til null kroner i og med at banken fulgte kontinuitetsprinsippet i konverteringen. Aksjene har en virkelig verdi på kr. 723.745,16. Aksjene blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS og inngår i bankens åpningsbalanse pr. 01.01.2020.

Banken har også eierskap i konvertible C-aksjer i Visa Inc., som Visa Norge Holding 1 AS forvalter på vegne av 104 banker i Norge. Virkelig verdi av bankens andel er kr. 42,649,75 og aksjeposten blir balanseført i 2020 ifm. overgangen til IFRS.

Endringer i 2019	Anleggsaksjer
Inngående balanse	35.908
Tilgang 2019	4.379
Avgang 2019	-96
Gevinst/tap ved salg	9
Nedskriving	-
Utgående balanse	40.200

Rente og aksjefond			Antall aksjer	Anskaffelses-kost	Bokført verdi	Markeds-verdi
Børsnotert						
	980.134.350	Eika Norden	143	600	600	962
	980.439.291	Eika Spar	113	500	500	761
	982.577.462	Eika Global	445	500	500	829
	985.682.976	Eika Norge	100	400	400	566
	983.231.411	Eika Sparebank	17.950	18.251	18.251	18.391
	985.187.649	Eika Pengemarked	17.736	18.239	18.239	18.333
Sum rente og aksjefond			36.487	38.490	38.490	39.843
Sum verdipapirer med variabel avkastning			7.545.047	2.587.923	78.789	84.427

En alliansebank i eika.

Netto verdiendring og gevinst/-tap på verdipapirer som er omløpsmidler og valuta

Netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	2019	2018
Kursgevinst ved omsetning av obligasjoner	52	70
Kurstap ved omsetning av obligasjoner	-182	-329
Kursregulering obligasjoner	-80	-65
Netto gevinst/-tap obligasjoner	-211	-324
Netto gevinst/-tap aksjer og andeler	-	-
Kurstap-/gevinst+ fra finansielle derivater og valuta	211	239
Sum netto gevinst/-tap på valuta og verdipapirer	1	-84

NOTE 7 - RENTER OG LIGNENDE KOSTNADER PÅ ANSVARLIG LÅNEKAPITAL

	2019	2018
Ansvarlig lånekapital	927	876
Fondsobligasjoner	1.504	1.411
Sum renter ol. kostnader på ansvarlig lånakapital	2.431	2.287

Pr 31.12.2019 var fondsobligasjonens andel i kjernekapitalen 20 millioner kroner og ansvarlig låns andel 20 millioner kroner.

Lånenes betingelser er spesifisert som følger:
Løpetid på fondsobligasjonen er evigvarende med rett til forlengelse etter 5 år. Rentebetingelser på lånet er NIBOR + 600 basispunkter.

Løpetid på ansvarlig lån er 10 år med rett til forlengelse etter 5 år. Rentebetingelser på lånet er NIBOR + 310 basispunkter.

NOTE 8 - ANDRE RENTEKOSTNADER

	2019	2018
Avgift til Sikringsfondet	1.123	855
Andre rentekostnader	0,5	5
Sum andre rentekostnader	1.123	860

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 millioner som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kreditsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte.

NOTE 9 - PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2019	2018
Garantiprovisjon	190	252
Formidlingsprovisjon	166	29
Betalingsformidling	3.228	3.065
Verdipapirforvaltning og -omsetning	386	363
Provisjon Eika Boligkreditt	2.764	3.400
Provisjon ved salg av forsikringstjenester	2.728	2.288
Andre provisjons- og gebyrinntekter	612	499
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	**10.073**	**9.895**

Provisjonskostnader	2019	2018
Transaksjonsavgifter og lignende	819	1.204
Betalingsformidling, interbankgebyrer	302	182
Andre provisjonskostnader	250	233
Sum provisjonskostnader og kostnader fra banktjenester	**1.370**	**1.619**

NOTE 10 - PENSJON

Banken har avviklet den ytelsesbaserte ordningen for sine ansatte fra 31.12.2017. Det vil si at alle ansatte nå har samme ordning med 5 % av lønn opptil 7,1 G og 8 % for andel av lønn som overstiger 7,1 G. Ordningen inneholder også uførepensjon. Dette tilfredsstiller krav om obligatorisk tjenestepensjon. Kostnaden ved innskuddsbasert ordning tilsvarer løpende premie.

Ved avvikling av den ytelsesbaserte ordningen er det regnskapsført en regnskapsmessig gevinst på 0,73 millioner.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift (usikrede ytelser)

AFP-ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosent av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende, og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Det er ikke fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende årene.

Årets pensjonskostnad	2019	2018
Kostnadsført kollektiv pensjonsordning	0	0
Kostnadsført AFP	140	99
Kosnadsført innskuddsbasert ordning (OTP)	355	116
Regnskapsmessig gevinst ved avvikling av ytelsesordning		-
Sum pensjonskostnader	**495**	**215**

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 11 - LØNNS- OG ADMINISTRASJONKOSTNADER

	2019	2018
Lønn til ansatte	7.611	6.753
Honorar til styre og tillitsmenn	444	347
Pensjoner	495	264
Arbeidsgiveravgift	1.084	911
Kurs, velferd, øvrige personalutgifter	96	337
EDB-kostnader	3.511	3.152
Markedsføring	640	517
Reiser, opplæring etc	525	388
Rekvisita	119	114
Honorarer eksterne tjenester	1.654	1.719
Telefon, porto	599	444
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	**16.778**	**14.945**
Antall ansatte pr 31.12.	14,0	15,0
Antall årsverk pr 31.12.	13,5	13,4
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	13,8	13,3

NOTE 12 - LÅN OG YTELSER

	Lønn og honorarer	Pensjons-ordning	Annen godt-gjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Banksjef	1.055	65	28	1.148	1.351
Ass. Banksjef	792	51	9	852	1.904
Kredittsjef	653	29	22	704	2.703
Sum ledende ansatte	**2.500**	**145**	**59**	**2.704**	**5.958**
Styret					
Styrets leder	130		4	134	-
Øvrige styremedlemmer	239	17	4	260	-
Samlede ytelser og lån til styret	**369**	**17**	**8**	**394**	**-**
Forstanderskap/Innskytervalgte					
	11	48	4	63	4.301
Samlede ytelser og lån til forstanderskapet	**11**	**48**	**4**	**63**	**4.301**

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente.
Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente.
Beløpet er ikke ført som kostnad, men reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.
Lånene er gitt til en rente lik innlånspol 2 i EBK, reguleres kvartalsvis.
Lånene er sikret med pant innenfor 85 % av verdi, maksimalt lånebeløp er på 2,5 mill. kroner (over 2,5 mill. kroner er vilkår i forhold til gjeldende 1.hjemslån) med en maksimal løpetid på 30 år.

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

Banken hadde i 2019 ingen transaksjoner med nærstående parter utover overnevnte transaksjoner.

Banken benytter ikke bonus – eller resultatavhengige godtgjørelser til ansatte eller tillitsvalgte.

En alliansebank i elka.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 13 - VARIGE DRIFTSMIDLER

	Bygninger og andre faste elend.	Inventar / Innredning	Kontormask. og EDB utstyr	Sum
Kostpris 01.01.2019	5.068	713	495	6.276
Tilgang	30			30
Avgang				-
Kostpris 31.12.2019	**5.098**	**713**	**495**	**6.306**
Akkumulerte avskrivinger 01.01.2019	2.744	593	495	3.832
Tilbakeførte avskrivninger på				-
utrangerte driftsmidler				-
Ordinære avskrivinger	201	34		236
Akkumulerte avskrivinger 31.12.2019	2.945	627	495	4.067
Bokført verdi 31.12.2019	**2.153**	**86**	**0**	**2.239**

Fast eiendom	Eiendomstype	Areal m²	Herav utleid areale m²	Balanseført verdi 31.12
Haltdalen	Kontorbygg	600		1.897
Haltdalen	Næring/bolig	200	200	427
Sum				2.324

Samlet utgjorde husleieinntekter for 2019 kr 102.000,-

NOTE 14 - ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2019	2018
Andre driftskostnader		
Driftskostnader fast eiendom	812	489
Honorar ekstern revisor	605	426
Honorar ekstern juridisk bistand	-	135
Leie av lokaler	169	180
Andre kostnader leide lokaler	-	-
Maskiner, inventar og transportmidler	572	469
Eksterne tjenester	42	89
Forsikringer	133	115
Kostnader Eika Gruppen AS	4.296	4.221
Ordinære tap	-	-
Andre driftskostnader	1.227	1.113
Sum andre driftskostnader	**7.856**	**7.238**
Spesifikasjon av revisjonshonorar:		
Lovpålagt revisjon	288	244
Attestasjon	97	95
Skatterådgivning	28	12
Andre tjenester utenfor revisjon	192	75
Sum revisjonshonorar inkl. mva	**605**	**426**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 15 – SKATT

Skattekostnaden består av:

Betalbar skatt: 25 % av skattemessig resultat.
For mye eller for lite avsatt betalbar skatt ved fjorårets ligning.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel: Knyttes til periodisering av skatt på inntekts- og kostnadsposter hvor den regnskapsmessige periodiseringen avviker fra den skattemessige.

Andre skattebegrep:

Resultatforskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige resultat deles i:

- Permanente forskjeller: Ikke fradragsberettigede kostnader, skattefrie inntekter.
- Midlertidige forskjeller: Forskjeller mellom regnskaps og skattemessige periodiseringer som skal reverseres i senere perioder fordi det er det samme beløp som samlet skal komme til fradrag eller som skal inntektsføres over tid.

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr 31.12.

	2019	2018
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	14.885	12.610
Permanente forskjeller	-1.169	-1.927
Endring midlertidige forskjeller	111	170
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	13.826	10.853
Betalbar skatt på årets resultat, 25 %	3.457	2.713

Skattekostnad	2019	2018
Betalbar inntektsskatt for året	3.457	2.713
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-81	-5
Formuesskatt	238	222
Endring i balanseført utsatt skattefordel	-28	-42
Sum skattekostnad	3.586	2.887

Betalbar skatt fremkommer som følger:		
Formuesskatt	238	222
Inntektsskatt	3.457	2.713
Sum betalbar skatt	3.694	2.935

Oversikt over midlertidige forskjeller	Endring	2019	2018
Varige driftsmidler	-66	-1.055	-989
Obligasjoner og andre verdipapirer	-45	-369	-324
Grunnlag utsatt skatt+/utsatt skattefordel-	-111	-1.424	-1.313
Bokført utsatt skattefordel (-) /utsatt skatt (+)	-28	-356	-328
Endring i skattesats			
Sum bokført utsatt skattefordel		-356	-328

Avstemming fra nominell til faktisk skattesats	2019
25% skatt av resultat før skatt	3.721
25% skatt av permanente forskjeller	-292
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	-81
Formuesskatt	238
Skattekostnad i henhold til resultatregnskap	3.586

NOTE 16 - KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

	2019	2018
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	1.711	1.357
Kontanter i utenlandske valutasorter	58	52
Innskudd i Norges Bank	45.240	44.890
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	47.009	46.300

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering. Haltdalen Sparebank har ansvaret for kursrisiko, bokføring og rapportering av utenlandsk valuta.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 17 - GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	2019 Beløp	%	2018 Beløp	%
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		269	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		-	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	-	i.a.	269	i.a.
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	950.999		649.563	
Med avtalt løpetid	149.629		400.760	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	1.100.627	1,37 %	1.050.324	1,29 %

Innskudd fra kunder	2019 Beløp	%	2018 Beløp	%
Lønnstakere og lignende	800.313	72,7 %	734.102	69,9 %
Utlandet		0,0 %		0,0 %
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	9.742	0,9 %	10.625	1,0 %
Industriproduksjon	5.499	0,5 %	5.645	0,5 %
Bygg og anlegg	17.946	1,6 %	19.256	1,8 %
Varehandel, hotell/restaurant	17.167	1,6 %	14.042	1,3 %
Transport, lagring	3.281	0,3 %	3.439	0,3 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	55.715	5,1 %	60.044	5,7 %
Sosial og privat tjenesteyting	137.891	12,5 %	139.539	13,3 %
Offentlig forvaltning	53.073	4,8 %	63.631	6,1 %
Sum innskudd	1.100.627	100,00 %	1.050.324	100,00 %

Innskudd	2019 Beløp	%	2018 Beløp	%
Holtålen	364.854	33,1 %	366.177	34,9 %
Midtre Gauldal	138.197	12,6 %	136.090	13,0 %
Trøndelag	310.402	28,2 %	276.822	26,4 %
Oslo	122.961	11,2 %	117.793	11,2 %
Andre fylker	164.213	14,9 %	153.442	14,6 %
Sum innskudd	1.100.627	100,00 %	1.050.324	100,00 %

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 18 - GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER

Lånenes betingelser er spesifisert som følger :

Utestående pr 31.12.2019	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Amortisering	Nominell rente
Lånetype/ISIN						
Obligasjonslån						
NO0010789548	23.03.2017	23.03.2020	70.000	69.997		2,93 %
NO0010802176	10.08.2017	10.08.2020	45.000	44.992		2,67 %
NO0010814544	19.01.2018	19.01.2021	70.000	70.002		2,67 %
NO0010842560	05.02.2019	24.06.2022	50.000	49.953		2,88 %
NO0010863749	16.09.2019	16.09.2022	75.000	74.967		2,43 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			**310.000**	**309.912**		
Fondsobligasjon						
NO0010757008	04.03.2016	04.03.2021	20.000	20.000		7,82 %
			20.000	**20.000**		
Ansvarlig lån						
NO0010781958	13.01.2017	13.01.2022	20.000	20.000		4,92 %
			20.000	**20.000**		

NOTE 19 - SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2019	2018
Annen gjeld		
Bankremisser	17	15
Betalingsformidling	252	823
Skyldige offentlige avgifter	30	30
Betalbar skatt	3.694	2.935
Skattetrekk	423	383
Leverandørgjeld	1.418	2.192
Avsatt til gaver	60	60
Avsatt til utbytte	1.710	1.109
Annen gjeld ellers	893	704
Sum annen gjeld	**8.498**	**8.252**

NOTE 20 – EGENKAPITAL

	Innskutt egenkapital	Overkursfond	Spb. fond	Gavefond	Utjevnings-fond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2019	28.780	31	127.386	15	277	156.489
Utstedte egenkapitalbevis	1220	61				1.281
Korrigering av åpningsbalanse			-97		-165	-262
Gavefond						-
Årsoppgjørsdisposisjoner			9.076		453	9.529
Egenkapital 31.12.2019	30.000	92	136.364	15	566	167.037

En alliansebank i elka.

	2019	2018
Avsatt til utbetaling av gaver	60	60
Overført til Utjevningsfond	453	277
Overført til Sparebankens fond	9.076	8.276
Avsatt til utbytte	1.710	1.109
Sum	**11.299**	**9.723**

I forbindelse med disponeringen er det avsatt kr 60 000 til gavefond som er bokført som annen gjeld.

Forestått kontantutbytte utgjør kr. 5,70 pr. egenkapitalbevis, og tilsvarer 79 % av egenkapitalbeviseiernes andel av resultatet for 2019.

NOTE 21 – GARANTIANSVAR

	2019	2018
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	2.888	3.201
Kontraktsgarantier	3.678	7.623
Andre garantier		
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	**6.566**	**10.824**
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	5.000	8.641
Sum garantiansvar	**11.566**	**19.465**

	2019	2018
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Saksgaranti	-	3.641
Tapsgaranti	5.000	5.000
Samlet garantiansvar ovenfor Eika Boligkreditt AS	**5.000**	**8.641**

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.19 lån for kr 457 mill. hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er todelt:

Tapsgaranti: Den samlede tapsgaranti er begrenset til 1 % av bankens utlånsportefølje i EBK, minimum 5 millioner kroner eller 100 % av låneporteføljen hvis den er lavere enn 5 millioner kroner. Banken plikter å dekke 80 % av konstaterte tap på lån i portefølje formidlet til EBK, og EBK kan motregne overskytende del på 20 % i ubetalte provisjoner til alle eierbanker, proratarisk fordelt ut fra den enkelte banks andel av utlånsporteføljen på det tidspunkt tapet konstateres, i en periode på inntil 12 måneder fra tap konstateres.

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern.

Banken har en likviditetsforpliktelse mot EBK. EBK har i sin risikostrategi krav om at overskuddslikviditeten minst skal dekke 75 % av likviditetsbehovet de nærmeste 12 måneder. I tillegg skal EBK's overskuddslikviditet være minst 6 % av innlånsvolumet. Likviditetsforpliktelsen er inngått i en Avtale om kjøp av OMF (Note Purchase agreement). Forpliktelsen om kjøp av OMF fra EBK utløses kun hvis markedssituasjonen er slik at EBK ikke kan finansiere likviditetsbehovet i OMF-markedet, og derfor må utstede obligasjoner direkte til eierbankene.

Pr. 31.12.2019 var likviditetsforpliktelsen til EBK beregnet til 0.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Banken har kjøpt aksjer i EBK for 3,7 millioner kroner i 2019 for at EBK skal nå sitt kapitalmål.

	2019		2018	
Garantier fordelt geografisk	**Beløp**	**%**	**Beløp**	**%**
Holtålen	5.460	47,2 %	9.412	48,4 %
Midtre Gauldal	2.062	17,8 %	6.373	32,7 %
Trøndelag	3.549	30,7 %	3.185	16,4 %
Oslo	-	0,0 %	-	0,0 %
Andre fylker	495	4,3 %	495	2,5 %
Sum garantier	**11.566**	**100,00 %**	**19.465**	**100,00 %**

NOTE 22 – NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	**2019**	**2018**
Balanse		
Gjennomsnittlig forvaltningskapital	1.608.728	1.559.832
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	64,6 %	59,0 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	10,8 %	-12,6 %
Egenkapitalavkastning*	7,0 %	7,1 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	23,1 %	21,9 %
Innskuddsmargin hittil i år	0,16 %	-0,24 %
Utlånsmargin hittil i år	2,61 %	2,96 %
Netto rentemargin hittil i år	1,84 %	1,91 %
Resultat etter skatt i % av FVK	0,70 %	0,62 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	14,1 %	16,3 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	29,0 %	33,0 %
Innskuddsdekning	84,3 %	87,5 %

** EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert*

Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert	**2019**	**2018**
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,25 %	18,02 %
Kjernekapitaldekning	21,91 %	20,64 %
Kapitaldekning	24,56 %	23,26 %
Leverage ratio	10,08 %	9,85 %
Likviditet		
LCR	261	359
NSFR	131	130

En alliansebank i elka.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 23 – EGENKAPITALBEVIS

Nøkkeltall egenkapitalbevis	2019	2018
Eierbrøk per 31.12.2018	18,35 %	18,35 %
Resultat per EK bevis	37,66	33,80
Bokført EK per EK bevis	556,79	543,78
Utbytte per EK bevis	5,70	4,08
Utjevningsfond per EK-bevis	1,89	1,02

20 største egenkapitalbevis eiere	Antall EK-bevis	Eierandel
GUNNAR QUENILD	30.000	10,0 %
AUTICON AS	23.200	7,7 %
PER IVAR WINSNES	19.100	6,4 %
SOKNEDAL SPAREBANK	19.000	6,3 %
ØYSTEIN NUBDAL	13.300	4,4 %
HALTDALEN SPAREBANK	12.200	4,1 %
MARGIT BAKKA NYGÅRD	10.000	3,3 %
RØROSBANKEN RØROS SPAREBANK	9.500	3,2 %
JAN HÅVARD REFSETHÅS	8.900	3,0 %
ELRIK AS	7.700	2,6 %
PER FLATBERG	6.800	2,3 %
INGMUND DIGRE	6.600	2,2 %
SELBU SPAREBANK	6.000	2,0 %
DAGRUN MYSEN KULBOTTEN	5.400	1,8 %
HANS ÅGE KULBOTTEN	5.400	1,8 %
ODD REIDAR HOVLAND	5.100	1,7 %
ROAR MITLID	5.100	1,7 %
VAABENHUSET NYGÅRD AS	5.000	1,7 %
LARS BAKÅS	5.000	1,7 %
KARL JOHAN ASPÅS	4.000	1,3 %
Sum 20 største eiere	**207.300**	**69,1 %**
Øvrige	92.700	30,9 %
Sum totalt	**300.000**	**100,0 %**

Personlig nærstående defineres som:

1) ektefelle og en person som vedkommende bor sammen med i ekteskapslignende forhold

2) mindreårige barn til vedkommende selv, samt mindreårige barn til en person som nevnt i nr. 1 som vedkommende bor sammen med, og

3) foretak der vedkommende selv eller noen som er nevnt i nr 1. og 2 har slik bestemmende innflytelse som nevnt i regnskapslovens §1-3 annet ledd

Egenkapitalbevis ledende ansatte og styrende organer inkludert nærstående	Antall EK-bevis	
Ledende ansatte		
Banksjef	1.100	1)
Kredittsjef	100	
Sum ledende ansatte	**1.200**	
Styre inkludert nærstående		
Lars Axel Seeberg Nygård	15.000	1)3)
Anita Engan	100	
Esten Midtaune	1.000	
Anne Mette Digre	200	1)
John Martin Brørs	1.000	
Sum styre	**17.300**	
Generalforsamlingen inkl. nærstående:		
Ole Anders Holden	1.000	
Kristin Rosmo Dragmyrhaug	200	1)
Gunnar Quenild	30.000	
Olav Storli	100	
	31.300	

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

NOTE 24 – OVERGANG TIL IFRS FRA 2020

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Fra 2020 vil banken utarbeide første årsregnskap avlagt i samsvar med **IFRS (International Financial Reporting Standards)** som fastsatt av EU i tråd med § 1-4, 1. ledd b) i Forskrift om årsregnskap for banker, kredittforetak og finansieringsforetak.

Banken har valgt ikke å omarbeide sammenligningstall iht. forskriftens § 9-2.

Regnskapsprinsippene som er beskrevet blir anvendt i utarbeidelsen av bankens årsregnskap for 2020 og for utarbeidelsen av IFRS åpningsbalanse pr. 1. januar 2020 som er bankens overgangsdato for konvertering til IFRS. Se note24 for åpningsbalanse og effekter av overgangen til IFRS.

Sammenligningstallene for 2019 er ikke omarbeidet og er dermed i samsvar med NGAAP.

I samsvar med forskriften har banken valgt å unnlate å anvende IFRS 16 Leieavtaler for regnskapsåret 2020 og i stedet anvende tidligere anvendte prinsipper for leieavtaler/leasingavtaler.

Banken vil unnlate å gi følgende notekrav etter IFRS-standardene:

1) IFRS 13 Måling til virkelig verdi: Det gis i stedet opplysninger om virkelig verdi i samsvar med forskriftens § 7-3.

2) IFRS 15 Regnskapsføring av inntekter fra kundekontrakter, punkt 113-128

3) IAS 19 Ytelser til ansatte: 135 litra c og IAS 19.145-147.

Sammendrag av vesentlige regnskapsprinsipper som vil gjelde fra 2020

Inntektsføring

Renteinntekter inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode. Dette innebærer løpende inntektsføring av renter med tillegg av amortisering av etableringsgebyrer. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer, samt eventuelt restverdi ved utløpet av forventet løpetid.

Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode benyttes for balanseposter som vurderes til amortisert kost. For rentebærende balanseposter som vurderes til virkelig verdi over resultatet inntektsføres den nominelle renten løpende, mens verdiendringer regnskapsføres ved periodeslutt. Renteinntekter på nedskrevne engasjementer beregnes som effektiv rente av nedskrevet verdi. Gebyrer og provisjoner resultatføres etter hvert som tjenesten ytes. Gebyrer for etablering av låneavtaler inngår i kontantstrømmene ved beregning av amortisert kost og inntektsføres under netto renteinntekter etter

effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant annet gebyrer og provisjoner knyttet til betalingsformidling, kredittformidling og verdipapirtjenester. Resultatføringen skjer når tjenestene er levert.

Utbytte fra investeringer resultatføres på tidspunkt utbyttet er vedtatt på generalforsamling.

Leieinntekter inntektsføres løpende, etter hvert som de opptjenes.

IFRS 9 Finansielle instrumenter - innregning og fraregning

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktsmessige rettighetene til kontantstrømmer fra de finansielle eiendelene utløper, eller når foretaket overfører den finansielle eiendelen i en transaksjon hvor all eller tilnærmet all risiko og fortjenestemuligheter knyttet til eierskap av eiendelen overføres.

Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er innfridd, kansellert eller utløpt.

Finansielle instrumenter - klassifisering

Ved første gangs regnskapsføring blir finansielle instrumenter klassifisert i en av de følgende kategorier, avhengig av typen instrument og formålet med investeringen:

Finansielle eiendeler klassifiseres i gruppene:

- Amortisert kost
- Virkelig verdi med verdiendring over utvidet resultat
- Virkelig verdi med verdiendring over resultatet

Finansielle forpliktelser klassifiseres som:

- Finansielle forpliktelser til virkelig verdi med verdiendringer over resultat
- Andre finansielle forpliktelser målt til amortisert kost

I forhold til klassifisering og måling krever IFRS 9 at alle finansielle eiendeler som er pengekrav klassifiseres basert på en vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstrømmene knyttet til de ulike instrumentene.

Målsetting for banken er å holde eiendeler for å inndrive kontraktsfestede kontantstrømmer. Dette betyr at for lån og kundefordringer vil klassifisering og måling skje til amortisert kost.

Utlån med flytende rente er klassifisert til amortisert kost. Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt (EBK) som har belåningsgrad under 60 % . Bankens forretningsmodell tilsier at det ikke overføres boliglån som allerede er på bankens balanse til EBK. Banken har, siden opprettelsen av EBK, overført noen utlån fra egen balanse, men kun unntaksvis og med uvesentlige volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Egenkapitalinstrumenter som er strategiske

investeringer, er klassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat uten resirkulering. Disse egenkapitalinstrumentene er ikke er derivater eller holdt for handelsformål.

Finansielle forpliktelser måles til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. Der hvor tidshorisonten for den finansielle forpliktelsens forfallstidspunkt er relativt kort benyttes den nominelle renten ved beregning av amortisert kost. I kategorien finansielle forpliktelser til amortisert kost inngår klassene innskudd fra og forpliktelser overfor kunder og rentebærende forpliktelser som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

Måling av finansielle instrumenter

Måling til virkelig verdi

Virkelig verdi av finansielle instrumenter som omsettes i aktive markeder, fastsettes ved slutten av rapporteringsperioden med henvisning til noterte markedspriser eller kurser fra forhandlere av finansielle instrumenter, uten fradrag for transaksjonskostnader. Markedet er aktivt dersom det er mulig å fremskaffe eksterne observerbare priser, kurser eller renter og disse prisene representerer faktiske og hyppige markedstransaksjoner.

For finansielle instrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, fastsettes den virkelige verdien ved hjelp av en egnet verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfatter bruk av nylig foretatte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter, dersom slike er tilgjengelige, henvisning til løpende virkelig verdi av et annet instrument som er praktisk talt det samme, diskontert kontantstrømberegning eller andre verdsettelsesmodeller. I den grad observerbare markedspriser er tilgjengelig for variabler som inngår i verdsettelsesmodeller, så benyttes disse.

En analyse av virkelig verdi av finansielle instrumenter og ytterligere detaljer om målingen av disse oppgis i egen note i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet for 2020.

Måling til amortisert kost

Finansielle instrumenter som ikke måles til virkelig verdi, måles til amortisert kost, og inntektene beregnes etter instrumentets effektive rente. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid.

Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikke direkte betales av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventet løpetid. Amortisert kost er nåverdien av slike kontantstrømmer neddiskontert med den effektive renten.

Måling av finansielle garantier

Utstedte finansielle garantier vurderes til virkelig verdi, som ved første gangs regnskapsføring anses å være mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgende måling vurderes utstedte finansielle garantier til det høyeste beløp av mottatt vederlag for garantien med fradrag for eventuelle resultatførte amortiseringer og beste estimat for vederlag ved eventuell innfrielse av garantien.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Nedskrivning av finansielle eiendeler

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler, omfattet.

Ved førstegangs balanseføring skal det avsettes for tap tilsvarende 12-måneders forventet tap. 12-måneders forventet tap er det tapet som er forventet å inntreffe over levetiden til instrumentet, men som kan knyttes til begivenheter som inntreffer de første 12 månedene.

Dersom kredittrisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, skal det gjøres en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen. Dersom det oppstår et kredittap skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

For ytterliggere detaljer henvises det til regnskapsstandarden IFRS 9.

Nedskrivningsmodell i banken

Eika har utviklet egne modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD – Probability of default) og tap gitt mislighold (LGD – Loss given default). Datasentralen som banken benytter, SDC, har utviklet løsning for beregning av eksponering ved mislighold (EAD – Exposure at default), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning siden første gangs innregning, som banken har valgt å benytte.

Forventet kredittap (ECL – Expected Credit Loss) beregnes som

> EAD x PD x LGD, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.
>
> (Dvs. Forventet kredittap = Eksponeringen ved mislighold x Sannsynligheten for mislighold x Tap gitt mislighold)

Eikas nedskrivningsmodell "NeMo" brukes for å beregne virkelig verdi etter nedskrivninger (for trinn 1 og trinn 2-engasjementer) og IN-portalen til Eika (Individuelle nedskrivninger) brukes for å dokumentere beregningen av individuelle tapsavsetninger.

Ved første gangs balanseføring beregner "NeMo" et forventet tap over 12 måneder. Dette er steg 1 og gjelder f.eks. alle "friske" lån. Også lånetilsagn og garantier må det gjøres en beregning for.

På hver balansedag vurderes det om kredittrisikoen har økt vesentlig siden første gangs balanseføring (risikoen for mislighold over forventet levetid).

Ved mislighold over 30 dager migrerer instrumentet (lånet/fordringen) fra trinn 1 til trinn 2 i nedskrivningsmodellen. "NeMo" beregnet deretter nedskrivningsbeløpet for instrumentet.

Når misligholdet er over 90 dager overføres instrumentet til trinn 3, hvilket betyr at det må gjøres en særskilt beregning for individuell tapsavsetning. Eika har utarbeidet en egen regnearkmodell (IN-portalen) for beregning av nedskrivningsbeløpet basert på ned-diskontering av fremtidige kontantstrømmer.

I tillegg vurderer banken om det er andre objektive bevis på tap. Slike individuelle tapsvurderinger gjennomføres og dokumenteres særskilt.

Beskrivelse av PD modellen (sannsynligheten for mislighold)

PD-modellen i Eika estimerer sannsynlighet for mislighold ved å estimere statistiske sammenhenger mellom mislighold og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsadferd. Mislighold er definert som overtrekk på minimum 1.000 kroner sammenhengende i 90 dager, i tillegg til andre kvalitative indikatorer som tilsier at engasjementet er misligholdt, jf. kapitalkravforskriften § 10-1.

Modellen skiller mellom personkunder og bedriftskunder, og måler misligholdsannsynlighet for de neste 12 måneder (PD). Personkundemodellen skiller videre på kunder med og uten boliglån.
Bedriftskundemodellen skiller mellom eiendomsselskap, begrenset personlig ansvar og ubegrenset personlig ansvar.

Betalingsadferd krever 6 måneder med historikk før den får påvirkning i modellen. Det betyr at nye kunder vil ha 6 måneder med kun ekstern modell før intern modell blir benyttet. Modellene blir årlig validert og rekalibrert ved behov. Ved forringelse av modellenes kvalitet vil det bli utviklet nye modeller.

Ved beregning av misligholdsannsynlighet over forventet levetid på engasjementet (PD-liv) benyttes det en migrasjonsbasert framskrivning for å estimere forventet mislighold fram i tid, basert på utvikling i PD siste 12 måneder.

Vesentlig økning i kredittrisiko
Vesentlig økning i kredittrisiko måles basert på utvikling i PD. Banken har definert vesentlig økning i kredittrisiko som en økning fra opprinnelig PD ved første gangs innregning (PD ini) for ulike nivåer for at modellen skal fange opp relativ utvikling i kredittrisiko.For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) mindre enn 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 %

og

PD liv > PD rest liv ini *2

For engasjement som hadde opprinnelig PD 12 mnd. (PD 12 mnd. ini) over eller lik 1 %, er vesentlig økning i kredittrisiko definert som:

PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 %

eller

PD liv > PD rest liv ini *2

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Beregning av LGD (Tap ved faktisk mislighold)

Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-banker. Modellene skiller mellom person- og bedriftskunder. Verdien av sikkerhetene er basert på estimert realisasjonsverdi.

EAD (Eksponeringen ved mislighold)

EAD for avtaler i steg 1 består av utestående fordring eller forpliktelse justert for kontantstrømmer de neste 12 månedene og for avtaler i steg 2 de neddiskonterte kontantstrømmene for den forventede levetiden til avtalen. For garantier er EAD lik den utestående forpliktelse på rapporteringsdatoen multiplisert med en konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Ubenyttede kreditter har EAD lik utestående ubenyttet kreditt på rapporteringstidspunktet.

Forventet levetid på en avtale beregnes ut fra lignende avtalers historiske gjennomsnittlige levetid. Avtaler som modifiseres måles fra opprinnelig innvilgelsestidspunkt selv om avtalen får nye betingelser.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er utledet av en makromodell der det hensyntas tre scenarioer – 1) "Base case" 2) "Best case" og 3) "Worst case" – for forventet makroøkonomisk utvikling ett til tre år fram i tid.

Variablene arbeidsledighet, oljepris, boligpriser, husholdningers gjeld, bankenes utlånsrente og kronekurs inngår i modellen. Variablene er fordelt på fylker for personmarkedet og på bransjer for bedriftsmarkedet. Vekting av scenarioene gjøres etter en ekspertvurdering.

	2020	2021	2022	2023	Memo:
Base case					
Arbeidsledighet (nivå)	3,8 %	3,8 %	3,9 %	3,9 %	
Gjeld husholdning (endring)	5,0 %	5,0 %	5,0 %	5,0 %	*Scenario 'Normal Vekst Og Utvikling' baserer seg på Finanstilsynets normalscenario. Et scenario hvor den økonomiske veksten dempes uten behov for store grep hverken i form av innstramninger (rentepkninger, strøm finanspolitikk) for å bremse den økonomiske veksten, eller i form av stimuli (Rentekutt, slakk finanspolitikk). Ikke helt lik Finanstilsynets scenario, men noenlunde samme postnummer.*
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	4,6 %	
Oljepris (USD pr. fat)	65	63	62	61	

	2020	2021	2022	2023	Memo:
Worst case					
Arbeidsledighet (nivå)	5,1 %	6,2 %	6,3 %	6,0 %	*Nedside Scenario' er basert på Finanstilsynets Stresstest. En typisk internasjonal lavkonjunktur med betydelig fall i både eksportvolum for tradisjonelle næringer, og for oljepriser, er antatt å gjøre finansmarkedene usikre på kreditvurderingen av norsk publikum. Slik er nedside-scenario stilsert, med et langvarig fall i oljeprisen til 30 USD per fat (som i Finanstilsynets Junirapport). Vel så viktig er en halvering av oljeinvesteringene i det samme år som oljeprisen faller. Rentene som folk flest får, øker i nedgangstider, fordi stigningen i kreditipåslag mer enn oppveier eventuelle rentekutt i Norges Bank.*
Gjeld husholdning (endring)	0,0 %	0,0 %	0,0 %	5,0 %	
Bankenes utlånsrente (nivå)	7,2 %	5,5 %	4,7 %	4,1 %	
Oljepris (USD pr. fat)	30	30	30	30	

	2020	2021	2022	2023	Memo:
Best case					
Arbeidsledighet (nivå)	3,3 %	3,1 %	2,9 %	2,7 %	
Gjeld husholdning (endring)	7,0 %	7,0 %	7,0 %	5,0 %	*'Høy-vekst scenarioet' er utformet av Eika som en situasjon hvor mange av de parameterverdier som kjennetegner nedgangstider, får motsvarende positivt fortegn. God vekst i eksportvolumer, og en oljepris på 80 USD gjennom prognoseperioden hører med.Scenarioet er en klassisk norsk høykonjunktur hvor gode tider for våre eksportnæringer gir støtet til en bredt basert norsk konjunkturoppgang.*
Bankenes utlånsrente (nivå)	4,3 %	4,2 %	4,4 %	4,8 %	
Oljepris (USD pr. fat)	80	80	80	80	

Overtagelse av eiendeler

Eiendeler som overtas i forbindelse med oppfølging av misligholdte og nedskrevne engasjementer, verdsettes ved overtagelsen til virkelig verdi. Slike eiendeler klassifiseres i balansen etter sin art. Etterfølgende verdivurdering og klassifisering av resultateffekter følger prinsippene for den aktuelle eiendelen.

Presentasjon av resultatposter knyttet finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi

Realiserte gevinster og tap, samt endringer i estimerte verdier på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet medtas i regnskapet under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter" i den perioden de oppstår. Gevinst, tap og verdiendringer på finansielle instrumenter klassifisert som virkelig verdi over utvidet resultat føres over utvidet resultat. Utbytte på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter føres over resultatet når bankens rett til utbytte er fastslått.

Sikringsbokføring

Banken benytter ikke sikringsbokføring.

Motregning

Finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser motregnes og presenteres bare når banken har en juridisk håndhevbar rett til å motregne og når banken har til hensikt å gjøre opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader motregnes ikke med mindre det kreves eller tillates i henhold til IFRS.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Ikke-pengeposter som måles til historisk kurs uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til norske kroner ved å benytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikke-pengeposter som måles til virkelig verdi uttrykt i utenlandsk valuta, omregnes til valutakursen fastsatt på balansetidspunktet. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden.

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler omfatter bygninger, tomter og driftsløsøre, og er vurdert til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og nedskrivninger. Anskaffelseskost for varige driftsmidler er kjøpspris, inkludert avgifter /skatter og kostnader direkte knyttet til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påløpt etter at driftsmidlet er tatt i bruk, slik som løpende vedlikehold, resultatføres, mens øvrige utgifter som forventes å gi fremtidige økonomiske fordeler, blir balanseført. Det er benyttet lineære avskrivninger for å allokere kostpris over driftsmidlenes brukstid.

Nedskrivning av materielle eiendeler

Ved hvert rapporteringstidspunkt og dersom det foreligger indikasjoner på fall i materielle eiendelers verdi, vil eiendelenes gjenvinnbare beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp estimeres for å beregne eventuell nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av eiendelens virkelige verdi med fratrekk av salgskostnader og bruksverdi. Eiendelens balanseførte verdi nedskrives dersom balanseført verdi er høyere enn estimert gjenvinnbart beløp.

Leieavtaler

En leieavtale klassifiseres som finansielle leieavtale dersom den i det vesentlige overfører risiko og avkastning forbundet med eierskap. Øvrige leieavtaler klassifiseres som operasjonelle leieavtaler. Fra 2021 vil banken følge prinsippene i IFRS 16 for regnskapsføring av leieavtaler.

Skatt

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel er regnskapsført når det er sannsynlig at banken vil ha tilstrekkelige skattemessige overskudd i senere perioder til å nyttiggjøre skattefordelen. Banken regnskapsfører tidligere ikke regnskapsført utsatt skattefordel i den grad det har blitt sannsynlig at banken kan benytte seg av den utsatte skattefordelen. Likeledes vil banken redusere utsatt skattefordel i den grad banken ikke lenger anser det som sannsynlig at det kan nyttiggjøre seg av den utsatte skattefordelen.

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er målt basert på forventet fremtidige skattesatser og skatteregler som gjelder på balansedagen, eller som med overveiende sannsynlighet ventes vedtatt, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten skal gjøres opp.

Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Pensjonsforpliktelser

Pensjonskostnader og - forpliktelser følger IAS 19. Banken omdannet i 2017 den kollektive ytelsesbaserte ordningen til innskuddsbasert ordning for alle ansatte. I tillegg har banken AFP-ordning. For innskuddsordningen betaler banken innskudd til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterligere betalingsforpliktelser etter at innskuddene er betalt. Innskuddene kostnadsføres fortløpende og regnskapsføres som lønnskostnad. AFP-ordningen behandles regnskapsmessig som innskuddsordningen.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om bankens finansielle stilling på balansedagen, er tatt hensyn til i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker bankens finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke bankens finansielle stilling i fremtiden er opplyst om dersom dette er vesentlig.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet med utgangspunkt i brutto kontantstrømmer fra operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktiviteter. Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter er definert som løpende renter knyttet til utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til den ordinære operasjonelle virksomheten. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner, - samt investeringer i driftsmidler og eiendommer. Kontantstrømmer fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, opptak og nedbetaling av ansvarlige lån og obligasjonsgjeld og egenkapital er definert som finansieringsaktiviteter. Likvider omfatter kontanter og fordringer på Norges Bank.

Åpningsbalanse 01.01.2020 etter IFRS og overgangseffekter

Overgangseffekter på Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskriften		01.01.2020 Etter IFRS 9	
Kontanter og innskudd i Norges Bank	Amortisert kost	47.008.560	Amortisert kost	47.008.560
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	Amortisert kost	37.213.926	Amortisert kost	37.111.192
Utlån til kunder	Amortisert kost	1.292.549.472	Amortisert kost	1.292.585.014
	Virkelig verdi over resultatet	-	Virkelig verdi over resultatet	-
		-	Virkelig verdi over utvidet resultat	-
Verdipapirer – rentepapirer	Laveste verdis prinsipp	166.583.682	Virkelig verdi over resultatet	166.676.638
Verdipapirer – egenkapitalinstrumenter	Laveste verdis prinsipp	38.489.797	Virkelig verdi over resultatet	39.842.552
	Kostpris	40.299.268	Virkelig verdi over utvidet resultat	45.350.955
Totalt		**1.622.144.705**		**1.628.574.911**

En alliansebank i elka.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Overgangseffekter fra NGAAP til IFRS

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi-fisering	Verdi-justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Kontanter og innskudd i Norges Bank				
Åpningsbalanse forskrift og sluttbalanse IFRS 9	47.008.560	-	-	47.008.560
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner				
Åpningsbalanse forskrift	37.213.926			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-102.734	
Sluttbalanse IFRS 9				37.111.192
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	1.292.549.472			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet				
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			1.493.542	
Verdijustering: Uamortiserte gebyrinntekter			-1.458.000	
Sluttbalanse IFRS 9				1.292.585.014
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	166.583.682			
Reklassifisert virkelig verdi over resultatet		-166.583.682		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter				
Åpningsbalanse forskrift	78.789.065			
Reklassifisert til virkelig verdi over resultatet		-38.489.797		
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-40.299.268		
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til amortisert kost	**1.622.144.705**	**-245.372.747**	**-67.192**	**1.376.704.766**

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi-fisering	Verdi-justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Amortisert kost				
Ubenyttede kreditter til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	48.938.910			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-58.559	
Sluttbalanse IFRS 9				48.880.351
Garantier til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	11.565.716			
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-9.713	
Sluttbalanse IFRS 9				11.556.003
Finansielle forpliktelser til amortisert kost	**60.504.626**	**-**	**-68.272**	**60.436.354**

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Virkelig verdi over resultatet				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-	-	-	-
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering til virkelig verdi				
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (obligatorisk)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra laveste verdis prinsipp		38.489.797		
Verdijustering til virkelig verdi			1.352.755	
Sluttbalanse IFRS 9				39.842.552
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		166.583.682		
Verdijustering til virkelig verdi			92.956	
Sluttbalanse IFRS 9				166.676.638
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-	205.073.479	1.445.711	206.519.190

	31.12.2019 Etter årsregnskapsforskr.	Reklassi-fisering	Verdi-justeringer	01.01.2020 Etter IFRS 9
Virkelig verdi over utvidet resultat				
Utlån til kunder				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert til virkelig verdi over utvidet resultat		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Investeringer i verdipapirer – egenkapitalinstrumenter (valgt)				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra kostpris		40.299.268		
Verdijustering til virkelig verdi			5.051.687	
Sluttbalanse IFRS 9				45.350.955
Investeringer i verdipapirer – rentepapirer				
Åpningsbalanse forskrift	-			
Reklassifisert fra amortisert kost		-		
Verdijustering: Nedskrivning for forventet tap			-	
Sluttbalanse IFRS 9				-
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over utvidet resultat	-	40.299.268	5.051.687	45.350.955
Sum finansielle eiendeler	1.622.144.705	-	6.430.205	1.628.574.911
Sum finansielle forpliktelser	60.504.626	-	-68.272	60.436.354

En alliansebank i eika.

HALTDALEN SPAREBANK
SIDEN 1898

Nedskrivninger etter IFRS 9 og utlånsforskriften

	31.12.2019	01.01.2020 IFRS 9			
	Utlåns-forskriften	Steg 1 12 mnd. tap	Steg 2 Livstid tap	Steg 3 Livstid tap	Totale nedskrivninger
Utlån til og fordringer på kunder	13.423.500	710.123	2.296.335	8.923.500	11.929.958
Ubenyttede kredittrammer til kunder	-	24.552	34.007		58.559
Garantier til kunder	-	284	9.429	-	9.713
Innskudd i og fordringer på kredittinstitusjoner	-	102.734	-	-	102.734
Verdipapirer	-	-	-	-	-
Sum nedskrivninger	**13.423.500**	**837.693**	**2.339.771**	**8.923.500**	**12.100.964**
Bokført som reduksjon av balanseposter	13.423.500	812.857	2.296.335	8.923.500	12.032.692
Bokført som avsetning på gjeldspost xxx	-	24.836	43.436	-	68.272

Overgangseffekter på Egenkapitalen

Nedenfor vises en avstemming av egenkapitalen pr 31.12.2019 mot egenkapitalen 1 01.01.2020.

Avstemming av overgangseffekter

	Total egenkapital
Egenkapital 31.12.2019 iht. NGAAP	167.036.850
Verdiendring på innskudd i banker	-77.050
Verdiendringer på utlån til kunder	1.120.157
Verdiendring på obligasjoner	69.717
Verdiendring på egenkapitalinstrumenter (aksjer og andeler)	6.404.441
Verdiendring på ubenyttede kredittrammer og garantier	-51.204
Verdiendring på derivater	-
Klassifisering av hybridkapital som egenkapital	20.000.000
Verdiendring på eiendommer	-
Verdiendring uamortiserte gebyrinnteker	-1.093.500
Egenkapital 01.01.2020 iht. IFRS	**193.409.410**
Endring egenkapital	**26.372.560**

Egenkapitaloppstilling

	Egenkapital-bevis	Egeneide egenkap. bevis	Overkurs-fond	Fondsobl.	Utjevnings-fond	Spare-bankens fond	Gave-fond	Fond for vurderings-forskjeller	Fond for urealiserte gevinster	Annen egenkapital	Sum egen-kapital
Sum egenkapital 31.12.2017	-	-	-	-	-	119.109.571	15.000	-	-	-	119.124.571
Utbetalt i 2018	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emisjon av egenkapitalbevis	30.000.000	-1.220.000	30.830	-	-	-	-	-	-	-	28.810.830
Resultat 2018	-	-	-	-	277.312	8.276.167	-	-	-	-	8.553.479
Sum egenkapital 31.12.2018	30.000.000	-1.220.000	30.830	-	277.312	127.385.738	15.000	-	-	-	156.488.880
Utbetalt i 2019	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Renter fondsobligasjon	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korrigering 2019	-	-	-	-	-164.767	-96.965	-	-	-	-	-261.732
Utstedte egenkapitalbevis	-	1.220.000	61.000	-	-	-	-	-	-	-	1.281.000
Resultat 2019	-	-	-	-	453.021	9.075.681	-	-	-	-	9.528.702
Sum egenkapital 31.12.2019	30.000.000	-	91.830	-	565.566	136.364.454	15.000	-	-	-	167.036.850
Sum egenkapital 01.01.2020	30.000.000	-	91.830	-	565.566	136.364.454	15.000	-	-	-	167.036.850
Overgang til IFRS (note 24)	-	-	-	20.000.000	242.380	1.078.493	-	-	5.051.687	-	26.372.560
Omarbeidet egenkapital 01.01.2020	30.000.000	-	91.830	20.000.000	807.946	137.442.946	15.000	-	5.051.687	-	193.409.411

En alliansebank i elka.

REVISORKONSULT
TYNSET RØROS OSLO

Medlem av
Den norske Revisorforening

NO 928 942 767 MVA
www.revisorkonsult.no

Til generalforsamlingen i
Haltdalen Sparebank

UAVHENGIG REVISORS BERETNING 2019

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon
Vi har revidert Haltdalen Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på tnok 11 299. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen
Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet.* Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon
Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.
Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet
Styret og adm. banksjef (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet
Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til https://revisorforeningen.no /revisjonsberetninger.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon
Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Røros, 2. mars 2020
Revisorkonsult AS

Petter Gullikstad

Petter Gullikstad
Statsautorisert revisor